 Budaörs Város Önkormányzata	BUDAÖRS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT JEGYZŐJE 2040 Budaörs, Szabadság út 134. www.budaors.hu jegyzo@budaors.hu
Ügyiratszám:	Tel.: 06-23/447-815, FAX: 06-23/447-816

Budaörs Város Jegyzőjének

ELŐTERJESZTÉSE

a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság 2024. május 22-i, valamint a Képviselő-testület 2024. május 29-i ülésére

Tárgy: Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés a 2023. évi belső ellenőrzési tevékenységről

Az előterjesztés tárgyalása Budaörs Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI. 12.) önkormányzati rendelet (továbbiakban SzMSz) 18.§ (1) bekezdése alapján **nyilvános ülésen** történik.

Tisztelt Képviselők!
Tisztelt Bizottsági Tagok!

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) 49.§ (3a) bekezdése alapján a **Jegyző** a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített *éves összefoglaló ellenőrzési jelentést* – a tárgyévet követően, legkésőbb a zárszámadási rendelet elfogadásáig - a Képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.

Budaörs Város Polgármesteri Hivatalának Belső Ellenőrzési Irodája a Képviselő-testület által elfogadott 2023. évre szóló Éves Ellenőrzési Tervét a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően maradéktalanul végrehajtotta.

A 2023. évi tervben szereplő feladatok végrehajtása során tartalmilag és módszertanilag a Belső Ellenőrzési Iroda irányadónak tekintette a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezetének normáiból kialakított Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok irányelveit. Az ellenőrzések előkészítési, végrehajtási és realizálási szakaszaiban a Bkr. rendelkezései szerint jártak el.

Az Éves Ellenőrzési Jelentés szerkezete és formája beleértve a fejezetek címei és alcímei szerinti bontást is a pénzügyminiszter által kiadott Útmutató alapján készült, melynek alkalmazását a Bkr. kötelező jelleggel előírja.

A belső ellenőrzési szervezeti egység hatóköre a Polgármesteri Hivatalon kívül kiterjed a Budaörs Város Önkormányzat által irányított költségvetési szervekre, az Önkormányzat 100 %-s tulajdonában lévő BTG Nonprofit Kft.-re, valamint a budaörsi székhelyű Német Nemzetiségi Önkormányzat által fenntartott intézményre, ezek alapján a jelentés összefoglaló jelentésnek minősül.

A beszámolási időszakra tervezett ellenőrzéseket a Belső Ellenőrzési Iroda végrehajtotta. Az ellenőrzések tárgyát teljeskörűen felülvizsgálták, a véletlenszerű vagy irányított mintavételekkel kiválasztott ellenőrizendő dokumentumokat, iratokat, bizonylatokat az ellenőrzés céljának alárendelve határozták meg. Az Ellenőrzési Tervben megjelölt ellenőrzési célokat sikerült megvalósítaniuk, s ezzel eleget tettek az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.) 70.§-ban meghatározott követelményeknek.

2023-ban terv szerint egy rendszerellenőrzést, négy szabályszerűségi ellenőrzést és három pénzügyi ellenőrzést bonyolított le a Belső Ellenőrzési Iroda. Soron kívüli ellenőrzésre egy alkalommal került sor.

Az ellenőrzések során végrehajtott tényfeltárás alapján következtetéseket vontak le, s ezekből kiindulva többségében intézkedést igénylő javaslatokat fogalmaztak meg az ellenőrzés tárgyával összefüggésben. A javaslatok tartalmával az ellenőrzött szervezetek egyetértettek és azokat intézkedési tervek formájában jelenítették meg, melyek végrehajtásáról a Bkr. szerint határidőben beszámoltak.

Az iroda munkatársai irányadónak tekintették a Bkr. 21 § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettség teljesítését. Az ellenőrzés tárgyától függetlenül minden ellenőrzőtnél áttekintették a kontrollkörnyezet, az integrált kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs, valamint a nyomkövetési rendszer helyzetét. Szükség esetén javaslatot tettek a belső kontrollrendszer valamelyik elemének fejlesztésére. Az integrált kockázatkezelés gyakorlati megvalósítását, jogszabályok szerinti dokumentálását az ellenőrzött szervezetek többségében a helyszíni ellenőrzés során tanácsadással segítették.

Az ellenőrzések során megállapítottuk, hogy a Polgármesteri Hivatal vezetésének sikerült a szervezet „sértetlenségét” integritását tovább erősítenie. A szabályozottság stabilizálásával elérte a Hivatal, hogy a közpénzek felhasználásának áttekinthetőségét és szabályszerűségét sikerült magas színvonalon megőrizni, egyes területeken továbbfejleszteni.

A Hivatal vezetői – a szervezeti egységek vezetőinek közreműködésével - a kontrolltevékenységek keretében tovább finomították azokat a kontrollpontokat, amelyek

szükségesek és elegendőek a korrupció, csalás vagy más szervezeti integritást sértő események megakadályozására.

A folyamatokba épített vezetői ellenőrzés és a függetlenített belső ellenőrzés korrupciós kockázatokat nem tárt fel 2023. évben. Nem állapítottak meg olyan integritási kockázatokat, amelyek korrupciós cselekmény bekövetkezésének lehetőségét eredményezhetik.

Az ellenőrzések végrehajtási szakasza befejezéseként a Bkr. 39.§ (1) bekezdése szerint megállapításait, következtetéseiket és javaslataikat ellenőrzési jelentésekben foglalták össze. A jelentésekben csak olyan ajánlásokat szerepeltettek, amelyeket dokumentumokkal igazolható megállapítások és logikailag egyértelmű következtetések megfelelően alátámasztottak. A javaslatok alkalmasak arra, hogy azok alapján az illetékes vezetők érdemi és végrehajtható intézkedéseket foganatosítsanak.

A Bkr.-ben előírt kötelező tanácsadási tevékenység keretében tárgyévben főként a belső kontrollrendszer elemeinek harmonizálásával, illetőleg az integrált kockázatkezelési rendszerek működtetésével, gyakorlatával összefüggő javaslatokat kértek a Belső Ellenőrzési Irodától a szolgáltatást igénybevevők. A tanácsadási tevékenység nagyságrendje stabilizálódott a feladatok összetételében. A feladatellátás gyakorlatának egyes specifikusabb részletei miatt jelentős szerepet kapott a rövidebb időtartamú szóbeli és gyakorlatorientált preventív, valamint korrekciós jellegű segítségnyújtás.

A Polgármesteri Hivatal belső ellenőrei rendelkeznek a 22/2019. (XII.23.) PM. rendeletben meghatározott végzettségi és képzettségi előírásokkal, valamint két évente teljesítik a jogszabályok által előírt kötelező továbbképzési tevékenységet. A folyamatos tudásszint felmérés és önképzés stabilizálja azokat a kognitív képességeket és készségeket, amelyek megerősítik hatókörükbe tartozó ellenőrzések egészének végrehajtásához szükséges tudást és szakismerett.

A Belső Ellenőrzési Iroda munkatársainak magatartása, hozzáállása szakmailag és etikailag elfogulatlan volt az elmúlt időszakban. Szakmai ítéletüket nem rendelték alá semmilyen egyéb szempontnak.

Összességében a nemzetközi normák, a hazai belső ellenőrzési standardok és a belső ellenőrzésre vonatkozó kormányrendelet jogi normáit irányadónak tekintve a belső ellenőrzési tevékenység teljesítette küldetését és elérte célját, nevezetesen megvalósította az Áht. 70.§-ban a belső ellenőrzés számára előírt komplex követelményrendszert.

A belső ellenőrzés a szabályszerűség és a szabályozottság garanciáit biztosító függetlenített szervezeti egység formájában látta el bizonyosságot nyújtó feladatait. A tanácsadói feladatok ellátásával pedig a rendszert támogató szakértő szerepkörben jelent meg az Önkormányzat és a Hivatal belső kontrollrendszerében. Az Iroda a kontrolltevékenységek tényleges szereplőjeként és egyidejűleg a többi alrendszert fejlesztő tanácsadóként oldotta meg a Bkr.-ben meghatározott kettős funkciót.

Kérem, hogy a Képviselő-testület az előterjesztés mellékletében található **Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentést** a 2023. évi belső ellenőrzési terv végrehajtásáról hagyja jóvá.

Melléklet: Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés a 2023. évi belső ellenőrzési tevékenységről.

Határozati javaslat a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság részére:

A határozathozatal egyszerű szótöbbséggel történik az SzMSz 60. § és 37.§ (1) bekezdése alapján.

A határozathozatal nyílt szavazással történik az SzMSz 38.§ (1) bekezdése és 60. § alapján.

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy Budaörs Város Önkormányzata belső ellenőrzésére vonatkozó 2023. évi Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentést az előterjesztés *melléklete* szerint hagyja jóvá.

Határozati javaslat a Képviselő-testület részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyja Budaörs Város Önkormányzata belső ellenőrzésére vonatkozó 2023. évi Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentést az előterjesztés *melléklete* szerint.

A határozathozatalhoz az SzMSz 37. § (1) bekezdése és a 38.§ (1) bekezdése alapján egyszerű szótöbbség és nyílt szavazás szükséges.

Budaörs, 2024. május ,,   ,,

.....
dr. Bocsi István
jegyző

Határidő: azonnal

Felelős: Jegyző

Végrehajtást végzi: Belső Ellenőrzési Iroda

Az előterjesztést készítette: Belső Ellenőrzési Iroda

Tóth Attila irodavezető:

Tóth Attila

.....

Látta:

Vágó Csaba kabinetvezető:

Vágó Csaba

.....

Jogi és Szabályozási Osztály:

Jogi és Szabályozási Osztály

.....

 Budaörs Város Önkormányzata	BUDAÖRSI POLGÁRMESTERI HIVATAL BELSŐ ELLENŐRZÉSI IRODA 2040 Budaörs, Szabadság út 134. www.budaors.hu, toth.attila@budaors.hu oderszky.miczko.erika@budaors.hu
Ügyiratszám: XXII/ 7. /2024.	Tel.: 06-23/447-886, 06-23/447-425,

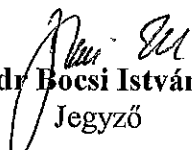
ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
BUDAÖRS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGÉRŐL.

2023. év

Összeállította:

Tóth Attila
Belső Ellenőrzési Irodavezető

Jóváhagyta:

dr. Bocsi István
Jegyző

TARTALOMJEGYZÉK

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA	
ÖNÉRTÉKELÉS ALAPJÁN [Bkr. 48.§ a) pont]	9
I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése.	
[Bkr. 48.§ a) pont]	9
1.1. <i>A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése.</i>	9
1.2. <i>Az Éves Ellenőrzési Tervben foglalt feladatok teljesítésének összefoglaló értékelése vizsgálatonként. (A Pénzügyminisztérium útmutatója szerinti tartalommal)</i>	18
1.3. <i>Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalója.</i>	34
I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tevékenységek bemutatása [Bkr. 48.§ a) b)]	35
I/2/a) A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága.	36
I/2/b). A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19. §)	39
I/2/c) Összeférhetetlenségi esetek (Bkr. 20.§).....	39
I/2/d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása [Bkr. 25.§ a) - e) pontok].....	40
I/2/e) A Belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők.	40
I/2/f) Az ellenőrzések nyilvántartása (Bkr. 22.§. és 50.§)	40
I/2/g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok.....	40
I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48.§ a) - c) pont)	41
II. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE	
ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN [Bkr. 48.§ b) pontja]	46
II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése javítása érdekében tett fontosabb javaslatok. [Bkr. 48.§ ba)]	46
II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48.§ bb) pont)	47
2.1. A Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszere öt elemének értékelése.	47
a) Kontrollkörnyezet:	47
Célok és szervezeti felépítés.....	49
Belső szabályzatok	49
Feladat és felelősségi körök.....	50
A folyamatok meghatározása és dokumentálása	50
Humán-erőforrás.....	50
Etikai értékek és integritás.....	50
b) Integrált Kockázatkezelés	51
Kockázatok meghatározása és felmérése	53
A kockázatok elemzése és értékelése	53
A kockázatok integrált kezelése	54
A kockázatkezelés teljes folyamatának felülvizsgálata.....	54
Súlyos szervezeti integritást sértő események.....	54
c) Kontrolltevékenységek:	55
Kontrollstratégiák és módszerek	55
Feladatkörök szétválasztása, műveletek szabályozása	55
Feladatvégzés folytonossága	56
d) Információs és kommunikációs rendszer:	56
Információ és kommunikáció.	56
Nyilatkozat (Bkr. 1. számú melléklete szerint)	57

Szervezeti integritást sértő események jelentése	57
e) Nyomon követési rendszer (monitoring).....	57
A szervezeti célok megvalósításának monitoringja.....	57
A belső kontrollok értékelése	58
Belső ellenőrzés	58
2.2. Az irányított szervek belső kontrollrendszerének értékelése.	59
<i>Kontrollkörnyezet.....</i>	<i>59</i>
<i>Integrált kockázatkezelés – elemzés értékelése .....</i>	<i>60</i>
<i>Kontrolltevékenységek értékelése .....</i>	<i>60</i>
<i>Információs és kommunikációs rendszer értékelése .....</i>	<i>61</i>
<i>Nyomon követési rendszer (monitoring) .....</i>	<i>62</i>
III. INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA (Bkr. 48.§ c) pont)	62

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Budaörs Város Polgármesteri Hivatalának Belső Ellenőrzési Irodája a Képviselő-testület által **2022 decemberében** elfogadott 2023. évre szóló Éves Ellenőrzési Tervét a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően maradéktalanul végrehajtotta.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) 49.§ (1) bekezdésének felhatalmazása alapján az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés elkészítéséért és annak a polgármester és a jegyző felé történő megküldéséért a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője felel.

A belső ellenőrzési szervezeti egység hatóköre a Polgármesteri Hivatalon kívül kiterjed a Budaörs Város Önkormányzat által irányított költségvetési szervekre, az Önkormányzat 100 %-s tulajdonában lévő BTG Nonprofit Kft.-re, valamint a budaörsi székhelyű Nemzetiségi Önkormányzatokra és a Német Nemzetiségi Önkormányzatok által fenntartott intézményre.

A Bkr. 49.§ (1a) bekezdése szerint az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentésben szerepelnek az irányító szervként ellátott ellenőrzések, valamint az Önkormányzatnál és a Polgármesteri Hivatal belső ellenőrzési egységeiben végrehajtott vizsgálatok is.

Az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés szerkezete és formája - beleértve a fejezetek címeit és alcímek szerinti bontást is – a pénzügyminiszter által kiadott Útmutató alapján készült, melynek alkalmazását a Bkr. kötelező jelleggel előírja.

Az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés elsődlegesen a Bkr. 48. §-ban rögzített követelményrendszer szerkezetét követi, figyelembe véve a belső ellenőrzés nemzetközi, valamint hazai normarendszeréből származó elméleti és gyakorlati alapelveket.

A bizonyosságot adó szolgáltatások során a tények objektív értékelésére törekedtünk, melynek alapján következtetéseket vontunk le a vizsgált szervezet vagy szervezeti egység működésére és gazdálkodására vonatkozóan. A következtetésekből kiindulva többségében intézkedést igénylő javaslatokat fogalmaztunk meg az ellenőrzés tárgyával összefüggésben. A javaslatok tartalmával az ellenőrzött szervezetek egyetértettek és azokat intézkedési tervek formájában jelenítették meg. Két ellenőrzési tárgykör vonatkozásában (Polgármesteri Hivatal házipénztára, Polgármesteri Hivatal leltározási tevékenysége) az ellenőrzés csak pozitív tartalmú megállapítást tett, ezért Intézkedési Terv kötelezettség nem keletkezett.

A 2023. évben ellenőrzött szervezetek egy részében értékeltük az integrált kockázatkezelést, a kontrolltevékenységeket, valamint a vagyongazdálkodás szabályszerűségét. A vizsgált területek közül a nemzetközi és a hazai trendeknek megfelelően prioritást kaptak a belső kontrollrendszer szakmai összefüggéseire irányuló tárgykörök.

2023.-ban is irányadónak tekintettük a Bkr. 21 § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettség teljesítését. Az ellenőrzés tárgyától függetlenül minden ellenőrzőtnél áttekintettük a kontrollkörnyezet, az integrált kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs

és kommunikációs, valamint a nyomkövetési rendszer helyzetét. A budaörsi székhelyű óvodáknál tételes rendszerellenőrzést tartottunk az integrált kockázatkezelési rendszer működésének hatékonyságáról.

Indokolt esetekben javaslatot tettünk a belső kontrollrendszer valamelyik elemének fejlesztésére. A javaslatokat általában szóbeli konzultáció formájában fogalmaztuk meg az ellenőrzöttek számára.

A beszámolási időszakban megállapítottuk, hogy a Polgármesteri Hivatal vezetése tovább erősítette a szervezet „sértetlenségét” (integritását). A szabályozottság finomhangolásával elérte a Hivatal, hogy a közpénzek felhasználásának áttekinthetőségét és szabályszerűségét továbbra is magas színvonalon megőrizte.

A folyamatokba épített vezetői ellenőrzés és a függetlenített belső ellenőrzés korrupciós kockázatokat nem tárt fel 2023-ban. Nem jelent meg olyan integritási kockázat, amely korrupciós cselekmény bekövetkezésének lehetőségét eredményezheti.

Az ellenőrzések végrehajtási szakasza befejezéseként a Bkr. 39. § (1) bekezdése szerint megállapításainkat, következtetéseinket és javaslatainkat ellenőrzési jelentésekben foglaltuk össze. A megfogalmazott javaslatok tényszerű megállapításokra épültek. A jelentésekben csak olyan ajánlásokat szerepeltettünk, amelyeket dokumentumokkal igazolható megállapítások és logikailag egyértelmű következtetések megfelelően alátámasztottak.

A beszámolási időszakban az ellenőrzés típusa szerint egy *rendszerellenőrzést* végeztünk. A vizsgálatot témavizsgálat jelleggel bonyolítottuk le a város valamennyi óvodájában. A vizsgálat célrendszerének egyik eleme a korábbi ellenőrzés megállapításaira készített intézkedési terv végrehajtása volt, másik fontos célja pedig az integrált kockázatkezelési rendszer szabályszerű és életszerű működésének felülvizsgálata volt.

Az óvodáknál elkészítették a kockázati leltárakat és az integrált kockázatkezelési intézkedési terveket. A dokumentumok adattartalma közötti összefüggéseket megteremtették. Átláthatóvá tették a kockázatkezelési rendszert, a dokumentumokból nyerhető információk alkalmasak a hatékony válaszreakciók kidolgozására.

A beszámolási időszakban *négy szabályszerűségi* ellenőrzést végeztünk a következő szervezetekben és tárgyakban:

- **Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár** - vagyonvédelem technikai és számviteli feltételrendszerének ellenőrzése.
- **Jókai Mór Művelődési Ház** - a beszerzési tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése.
- **BTG Nonprofit Kft.** - a 2022. december 31-i fordulónapi leltárkészítési tevékenység ellenőrzése.
- **Budaörsi Polgármesteri Hivatal, Budaörs Város Önkormányzata** - a 2022. december 31-i fordulónapi leltárkészítési tevékenység ellenőrzése.

Megállapítottuk, hogy a *Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtárban* a vagyonvédelem tárgyi-technikai és személyi feltételrendszerét megteremtették. Az ellátmányok és a beszedett készpénz tárolása, őrzése biztonságos.

A *Jókai Mór Művelődési Házban* a beszerzések lebonyolításának gyakorlatát a szabályzatok előírásaihoz igazodó munkamagatartás jellemezte a vizsgált időszakban. A megrendeléseket előkészítő ajánlati felhívások, értékelési jegyzőkönyvek és az egyéb kiegészítő dokumentumok megfeleltek a követelményeknek.

A pénzügyi ellenjegyzés és az érvényesítés feladatait a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodája – Munkamegosztási Megállapodás keretében – kifogástalanul, az Ávr. előírásai alapján látta el. A beszerzési tevékenység kockázati besorolása alacsonynak minősíthető a vizsgált időszakban.

Megállapítottuk, hogy a *Polgármesteri Hivatalban* a leltározási tevékenység mozzanatainak lebonyolítása során betartották a Leltárkészítési és Leltározási Szabályzat előírásait. A leltározási folyamat eredményeként kialakított leltárak (Önkormányzat és Hivatal) valós adatokkal támasztották alá a könyvviteli mérleget. A jogszabályi követelmények betartásával az Önkormányzat vagyona a fordulónapon (2022. december 31.) valódi tényekkel alátámasztva hitelesen megállapítható és áttekinthető.

A *BTG Nonprofit Kft.* nél tulajdonosi ellenőrzés keretében ugyancsak a leltározási tevékenység szabályszerűségét ellenőriztük. Megállapítottuk, hogy a mérleg adatait szabályszerű leltárral támasztották alá.

Pénzügyi ellenőrzéseket a *Budaörsi Polgármesteri Hivatal* házipénztárában, az Önkormányzat által támogatott véletlenszerűen kiválasztott államháztartáson kívüli szervezeteknél, és a *Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjteménynél* végeztünk.

Áttekintettük a Polgármesteri Hivatal házipénztári pénzkezelésének szabályozottságát és gyakorlatát. Megállapítottuk, hogy a gazdálkodás számára rendkívül érzékeny területen zárt rendszerű a szabályozottság és a készpénz megőrzését, tárolását és forgalmát a Pénzkezelési Szabályzat előírásai szerint végzik.

A vizsgálat keretében néhány szervezet házipénztárában egyeztetéseket tartottunk. Megállapítottuk, hogy a nyilvántartásokban szereplő összegek megegyeznek a fellelt készpénz összegével.

A közpénzek rendeltetésszerű és transzparens felhasználása biztosítása érdekében minden évben áttekintjük egyes civil szervezeteknek nyújtott támogatások pénzügyi elszámolásának szabályszerűségét. 2023. évben véletlenszerű mintavétel alkalmazásával négy szervezetnek nyújtott önkormányzati támogatás felhasználása szabályszerűségének ellenőrzését végeztük el.

Megállapítottuk, hogy a vizsgált szervezetek- egy szervezet kivételével - határidőre benyújtották pénzügyi elszámolásaikat, az összesítő elszámolást, valamint az azokat alátámasztó pénzügyi-

számveteli bizonylatok másolatait. A rendelkezésünkre álló dokumentumok alapján megállapítottuk, hogy a Kedvezményezettek rendeltetésszerűen használták fel a támogatást.

A Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjteményben (Heimatismuseum) a pénzügyi ellenjegyzések és a kötelezettségvállalások Áht.-ban leírt műveleti sorrendjét és szabályszerűségét vizsgáltuk. Megállapítottuk, hogy a pénzügyi ellenjegyzéseket az Ávr. 55. § 81) bekezdése alapján hajtották végre, a műveleti sorrend megfelelő.

Az ellenőrzések végrehajtási szakaszában tartalmilag a Bkr. rendelkezései, módszertanilag pedig a nemzetközi és hazai standardokban szereplő Etikai Kódex instrukciói alapján jártunk el. Az Etikai Kódex alkalmazását a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete szakmai gyakorlatának normái kötelezően előírják. Középpontba állítottuk a végrehajtási normákban szereplő azon elemeket, amelyek a gyakorlatban is elősegítették az ellenőrzési cél megvalósítását, valamint hozzájárultak a bizonyosságot adó tevékenység hiteles és eredményes végrehajtásához.

Az ellenőrzési jelentésekben figyelembe vettünk minden olyan tény, pozitív és negatív megállapítást, hiányosságot vagy ellentmondást, amelyek biztosítják az értékelés komplexitását. Az ellenőrzési jelentések *vezetői összefoglalójában* minden esetben átfogó értékelést adtunk az ellenőrzés megállapításait megalapozó fontosabb tényekről.

A Bkr.-ben előírt kötelező tanácsadási tevékenység keretében 2023.-ban is elsődlegesen a belső kontrollrendszer elemeinek harmonizálásával, illetőleg az integrált kockázatkezelési rendszerek kialakításával, valamint a szervezeti integritást sértő események gyakorlatával összefüggő javaslatokat kértek a Belső Ellenőrzési Irodától a szolgáltatást igénybevevők.

A tanácsadási tevékenység évről évre nagyobb hányadot képvisel feladataink összetételében.

A Polgármesteri Hivatal vezetője, a Jegyző a szervezeti függetlenség biztosításán kívül, úgy alakította ki a belső ellenőrzés munkavégzésének szellemi és technikai környezetét, hogy lehetőség szerint ne legyen olyan befolyásoló tényező, amely veszélyeztetné a belső ellenőrzés elfogulatlan véleményalkotását.

A belső ellenőrzésnek ugyanis a nemzetközi és a hazai normák szerint a szervezeti függetlenségen kívül véleményalkotásában is függetlennek kell lennie és tárgyilagosnak kell maradnia valamennyi helyzet megítélésében.

A 2023.-ban az Iroda munkatársainak magatartása, hozzáállása szakmailag és etikailag elfogulatlan volt. Szakmai ítéletünket nem rendeltük alá semmilyen egyéb szempontnak. A tárgyilagosság megtartásának alapvető feltétele volt, hogy a belső ellenőrök szakmai felkészültsége és affinitása a folyamatos kötelező vagy önként vállalt továbbképzésekkel gyarapodott az elmúlt időszakban.

A belső ellenőrök Etikai Kódexében leírt magatartásformák szigorú figyelembevétele erősítette a függetlenség és a tárgyilagosság megtartásának képességét.

A Belső Ellenőrzési Iroda munkatársai rendelkeznek az Áht. vonatkozó szakaszában előírt követelményekkel, és a 22/2019. (XII.23.) PM. rendelet 2. § - ban meghatározott szakmai végzettségre és gyakorlatra vonatkozó feltételekkel.

A munkatársak megszerezték az Áht. 70. § (4) bekezdésében meghatározott szakminisztériumi engedélyt, amely kizárólagos feltétel a tevékenység végzése szempontjából.

A hazai standardok rendelkezéseit betartva az információkat az Iroda munkatársai bizalmasan kezelték és azokat kizárólag az ellenőrzési célokra használták fel. A lehetőségekhez képest a legmagasabb szintű ellenőrzési bizonyosság elérésére törekedtünk.

A Belső Ellenőrzési Iroda vezetője - a 7200. számú hazai standard előírásait követve - a jelentés tervezetét mindig egyeztetette az ellenőrzött szervezet illetékeseivel. Véglegesítésre abban az esetben került sor, ha az ellenőrzöttek a megbeszélés után jóváhagyólag egyetértettek a jelentés megállapításaival. Az ellenőrzési jelentéseket minden esetben megkapta a Jegyző és a Polgármester.

Össességében a nemzetközi normák, a hazai belső ellenőrzési standardok és a belső ellenőrzésre vonatkozó kormányrendelet jogi normáit irányadónak tekintve a belső ellenőrzési tevékenység teljesítette küldetését és elérte célját, nevezetesen megvalósította az Áht.-ban a belső ellenőrzés számára előírt komplex követelményrendszert.

A korrupció elleni fellépésnek stratégiai jelentősége van az Önkormányzat megítélésében, illetve működésének és gazdálkodásának fejlesztésében. A korrupció leküzdésének egyik legfontosabb eszköze az integritás alapú közigazgatási kultúra megteremtése. A Polgármesteri Hivatal szervezetiirányítási rendszerére irányuló, az integritás tudatosság növelése érdekében leírt tanácsadó jellegű javaslataink szerepet játszottak a Hivatal integritási szintjének stabilizálásában.

I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA ÖNÉRTÉKELÉS ALAPJÁN [Bkr. 48.§ a) pont]

I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése. [Bkr. 48.§ a) pont]

1.1. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése.

Budaörs Város Önkormányzat 2023. évre szóló - a Képviselő-testület által elfogadott - Éves Ellenőrzési Tervét a Polgármesteri Hivatal függetlenített belső ellenőrzési szerve, a Belső Ellenőrzési Iroda a vonatkozó jogszabályok szerint végrehajtotta.

A 2023. évi Éves Ellenőrzési Terv módosítását sem belső, sem külső tényező nem indokolta, ezért korrekcióra nem került sor. Objektív elháríthatatlan tényezők, nevezetesen az év végén felhalmozódott tanácsadói feladatok, jelentős mértékű megnövekedése miatt két ellenőrzést a jogszabályi keretek között áthúzódoó jelleggel 2024. első hónapjaiban végeztünk el.

A beszámolási időszakban vizsgálatok valamennyi szakaszának gyakorlati végrehajtása során sikerült megvalósítani a tervben szereplő ellenőrzési célokat, amelyek az ellenőrzések hatékonyságának legjellemzőbb mutatói. A Bkr. 21.§ (2) bekezdés a) pontja előírja, hogy kötelező jelleggel elemezni, vizsgálni és értékelni kell a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működtetésének, jogszabályoknak és belső eljárásrendeknek való megfelelését.

A beszámolási időszakban végzett ellenőrzéseink tapasztalatai szerint a hatókörünkbe tartozó költségvetési szervek belső kontrollrendszerének szabályozottsága, illetve működtetése megtartotta a korábbiakban elért színvonalat. Az ellenőrzött intézmények kialakították az integrált kockázatkezelési rendszerüket, és az intézményen belüli szervezeti integritást sértő események kezelésének rendjét. Az integritással kapcsolatos feladatok egy részét sikerült beépítenünk hétköznapi feladataikba.

A Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszerében a vezetés tudatosan alkalmazza az integritási alapelveket. Az egyes alrendszerek között a szabályozottság biztosítja az összehangolt, gyakorlatorientált működést. A 2023. évről készített Integritási Jelentés többek között rögzíti, hogy az integritásirányítás pozitív elemei gyakorlatilag fellelhetők az egész belső kontrollrendszerben. A kontrollkörnyezet az egyik legfontosabb részegysége az integritásirányításnak.

A Hivatalban a közszolgálat minőségének javítása érdekében sikerült olyan kreatív motivációs rendszert kialakítani, amelyek közelítették egymáshoz az egyéni és szervezeti érdekeket. Az értékelvűség fokozott érvényesítésére és a belső kapcsolatok javítására a humán erőforrás gazdálkodás nehézségeinek csökkentése miatt is szükség volt.

Az ellenőrzéseket a Bkr. 33.§ (2) bekezdés alapján összeállított ellenőrzési program, valamint megbízólevelek kiadása előzte meg. Az ellenőrzési programokban a vizsgálatvezető az ellenőrzési célokat, az ellenőrzés tárgyát és módszerét pontosan, világosan és egyértelműen fogalmazta meg.

A programok magukban foglalták a Bkr. 33.§ (2) bekezdésében felsorolt kritériumokat. Az egyes ellenőrzések végrehajtása során a Belső Ellenőrzési Iroda munkatársai a programban rögzített feladatokat teljesítették.

2023-ben a Hivatalban a belső ellenőrzés rendelkezésére álló eszközrendszerével, figyelemmel kísértük a szervezeti integritást sértő események alapeseteit. Elkülönítettük a szándékosan és a nem szándékosan okozott az adott intézmény működésében szervezeti integritást sértő eseményeket, amelyek zavart okoztak az ellenőrzött szervezet működésében. A szabálytalanságok meghatározott többsége figyelmetlenségből, hanyag magatartásból, helytelenül vezetett nyilvántartásból és késedelemből származó tevékenységből adódtak. Szándékosan okozott szabálytalanság (félrevezetés, megvesztegetés, szándékosan okozott szabálytalan) kifizetés egy esetben fordult elő.

A 2023. évre szóló éves ellenőrzési terv ellenőrzési típus szerint egy *rendszerellenőrzést*, négy *szabályszerűségi* ellenőrzést és három *pénzügyi* ellenőrzést tartalmazott. Külső szakértő bevonását sem szakmai indokok, sem kapacitás problémák nem indokolták.

A típus szerinti megoszlást és azok kapacitás igényét, valamint a ténylegesen ráfordított munkaidő alapot a következő táblázat szemlélteti

Rendszerellenőrzés keretében felülvizsgáltuk a budaörsi székhelyű óvodák integrált kockázatkezelése szabályozottságának színvonalát és a működtetés minőségét. Megállapítottuk, hogy változatlan szabályozottság mellett az óvodák rendszeresítették és folyamatosan vezetik azokat a nyilvántartásokat, amelyek alapján lehetőség nyílik az integrált kockázatkezelés tartalmának áttekintésére. A különböző dokumentumok közötti szakmai összefüggéseket megteremtették (kockázati leltárak, kockázatok és kontrollok nyilvántartása, integrált kockázatkezelési intézkedési terv).

A beszámolási időszakban négy **szabályszerűségi ellenőrzést** végeztünk.

- **Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár-** vagyonvédelem technikai és számviteli feltételrendszerének ellenőrzése -.
- **Jókai Mór Művelődési Ház-** a beszerzési tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése-.
- **BTG Nonprofit Kft. -**a 2022. december 31-i fordulónapi leltárkészítési tevékenység ellenőrzése-.
- **Budaörsi Polgármesteri Hivatal, Budaörs Város Önkormányzata -** a 2022. december 31-i fordulónapi leltárkészítési tevékenység ellenőrzése-.

A **Városi Könyvtárban** megállapítottuk, hogy a vagyonvédelem technikai, személyi és számviteli feltételrendszere rendelkezésre áll. A meglévő leltári dokumentumok alapján az intézmény tárgyi eszközeinek mindenkor állománya, és azok változásai átláthatóak voltak. Egyeztetések alapján rögzítettük, hogy a nyilvántartásban szereplő pénzüsszegek valamennyi pénzbeszedő helyen megegyeztek a ténylegesen fellelt összeggel.

A **Jókai Mór Művelődési Házban** a közbeszerzési értékhatáron belüli beszerzési tevékenységek szabályozottságát és lebonyolítását alapvetően jogkövetőnek minősítjük a vizsgált időszakban.

Az ellenőrzés által felülvizsgált gazdasági műveletek esetében az intézmény működését és gazdálkodását alapvetően befolyásoló hiányosságot nem tapasztaltunk. A beszerzési eljárás egyes mozzanataira vonatkozó részletszabályok többségét betartották.

Összességében megállapítottuk, hogy a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó pénzügyi műveletek végrehajtása szabályszerű volt és megfelelt az Áht.-ban meghatározott műveleti sorrendnek.

A **BTG Településgazdálkodási Nonprofit Kft.** 2022. évi beszámolója - Szt. 4.§ (2) bekezdésének rendelkezéséhez igazodva - megbízható és valós összképet ad a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről és forrásairól) pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről. A beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához a társaság olyan leltárt állított össze, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza a vállalkozónak a mérleg fordulónapján meglévő eszközeit és forrásait mennyiségben és értékben.

A Budaörsi Polgármesteri Hivatalban és Budaörs Város Önkormányzatánál a 2022. december 31 fordulónapi leltározás ellenőrzésére került sor.

A Hivatal Leltárkészítési és Leltározási Szabályzata részletesen meghatározza valamennyi eszköz és forráscsoport leltározási módját, amelyeket a Hivatal jogkövető módon betartott az ellenőrzött leltározás során.

A leltár a mérleg adatait alátámasztotta, a mérleg pedig a szabályszerűen vezetett kettős könyvvitel alapján készült el.

Megállapítottuk, hogy a leltározás lebonyolítása és a leltározási dokumentumok kitöltése – az ellenőrzés rendelkezésére álló dokumentumok szerint – megfelelt a jogszabályok előírásainak.

Pénzügyi ellenőrzést három szervezetnél, illetőleg szervezeti egységnél végeztünk.

- **Budaörsi Polgármesteri Hivatal és a Budaörs Város Önkormányzat** - házipénztári pénzkézelés szabályozottsága és gyakorlata-
- **Bleyer Jakab Helytörténeti gyűjtemény, Heimatmuseum** - a pénzügyi ellenjegyzések és a kötelezettségvállalások összhangjának ellenőrzése-
- **Budaörs Város Önkormányzat** - a civil szervezetekkel kötött támogatási szerződések tartalmának és az elszámolások bizonylatainak ellenőrzése -.

A Budaörsi Polgármesteri Hivatal házipénztárában megállapítottuk, hogy a készpénzkézelés szabályozottsága egy zárt rendszert képez, igazodik az irányadó jogszabályokhoz. A Pénzkézelési Szabályzat valamennyi tartalmi elemében szakszerű és figyelembe veszi a hatálya alá tartozó szervezetek sajátosságait.

Álláspontunk szerint a pénztárban a bizonylatolás rendje a nyilvántartások vezetése megfelel az előírásoknak. Az egyes pénztári bizonylatok között a számszaki, időrendi és logikai összefüggéseket megteremtették. Betartották az Szt. 165-166.§-ban előírt követelményeket.

A Szabályzat hatálya alá tartozó négy vizsgált szervezetnél egyeztetés során megállapítottuk, hogy a nyilvántartásokban szereplő készpénz nagyságrendje és a házipénztárban ténylegesen fellelt készpénz összege között egyezés mutatkozott. A kimutatott ekvivalencia egyik bizonyítéka, a házipénztárban őrzött készpénz biztonságos tárolásának.

A *Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjteményben* a pénzügyi ellenjegyzések és a kötelezettségvállalások összhangjának felülvizsgálatára került sor.

A vizsgált időszakra vonatkozóan megállapítottuk, hogy az intézmény Gazdálkodási Szabályzatában meghatározta az egyes műveletek végrehajtásának módját és időrendi sorrendjét. A szerződések és a megrendelések előkészítéséhez alkalmazandó belső eljárásrendet és a kötelezően használandó dokumentumok tartalmát a Beszerzési Szabályzat határozza meg.

Az ellenőrzés módszere a pénzügyi ellenjegyzések és a kötelezettségvállalások összefüggéseinek vizsgálata során az irányított mintavétel volt. Az ellenőrzés fókuszába az írásbeliséget megkövetelő kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó dokumentumok vizsgálatát állítottuk.

Megállapítottuk, hogy a Szabályzat szerinti értékhatárt meghaladó összegű kötelezettségvállalásokat a belső szabályozás szerint írásban rögzítették. A pénzügyi ellenjegyzéseket a gazdasági események meghatározó többségénél az Ávr. 55.§ (1) bekezdése szerint hajtották végre. A gazdasági műveletek rögzítésénél az Szt. 165-166.§ szerint jártak el. Az intézmény gazdasági eseményeinek dokumentálása a vásárolt pénzügyi szoftver segítségével megbízható és szabályszerű.

Budaörs Város Önkormányzat a civil szervezetekkel kötött támogatási szerződésai elszámolásának szabályszerűségét témavizsgálat keretében ellenőriztük.

Támogatott szervezetek:

- Vivart Egyesület
- Piros Rózsa Dalkör Egyesület
- Gyepük Népe Alapítvány
- Állat és Természetvédők Budaörsi Egyesülete

A közpénzek rendeltetésszerű és transzparens felhasználása biztosítása érdekében minden évben áttekintjük egyes civil szervezeteknek nyújtott támogatások pénzügyi elszámolásának szabályszerűségét. 2023. évben véletlenszerű mintavétel alkalmazásával négy szervezetnek nyújtott önkormányzati támogatás felhasználása szabályszerűségének ellenőrzését végeztük el.

A dokumentálási kötelezettségének a Belső Ellenőrzési Iroda a Bkr. 39.§-ban megfogalmazott rendelkezés alapján tett eleget. A vizsgálatot végző belső ellenőrök megállapításait, következtetéseiket és javaslataikat ellenőrzési jelentésekben rögzítették. Az ellenőrzési jelentések tartalmazzák a Bkr. 39.§ (3) bekezdésében leírt kritériumokat. A jelentésekben az ellenőrök szerepeltettek minden olyan lényeges tény, pozitív és negatív megállapítást, hiányosságot és ellentmondást, amely biztosítja a vizsgált tevékenységről szóló jelentés teljességét.

A belső ellenőrzés végrehajtási szakaszának teljesítése a Bkr. 41.§ -ban megfogalmazott rendelkezések alapján, oly módon történt, hogy a Belső Ellenőrzési Iroda munkatársainak megállapításaiból és következtetéseiből az ellenőrzött szerv működése és gazdálkodása az ellenőrzés tárgyára vonatkozó területeken objektíven értékelhető az érintettek számára. Az ellenőrzés javaslatai életszerűek és végrehajthatóak a gyakorlatban, teljesítésük világosan számonkérhető.

A 2023. évi terv szerinti ellenőrzések típusát és tárgyát a következő táblázat összegezi:

Sorszám	Ellenőrzött szervezet	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés tárgya
1.	Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár	Szabályszerűségi ellenőrzés	A vagyoni védelem technikai és számviteli feltételrendszerének ellenőrzése
2.	Budaörsi Polgármesteri Hivatal és a Budaörs Város Önkormányzat	Pénzügyi ellenőrzés	Házipénztári pénzkezelés szabályozottsága és gyakorlata
3.	Bleyer Jakab Helytörténeti gyűjtemény, Heimathmuseum	Pénzügyi ellenőrzés	A pénzügyi ellenjegyzések és a kötelezettségvállalások összhangjának ellenőrzése.
4.	Jókai Mór Művelődési Ház	Szabályszerűségi ellenőrzés	A beszerzési tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése.
5.	BTG Nonprofit Kft.	Szabályszerűségi ellenőrzés	A 2022. december 31-i fordulónapi leltárkészítési tevékenység ellenőrzése.
6.	Budaörsi Polgármesteri Hivatal	Szabályszerűségi ellenőrzés	A 2022. december 31-i fordulónapi leltárkészítési tevékenység ellenőrzése.
7.	Budaörs Város Önkormányzat és Polgármesteri Hivatal	Pénzügyi- szabályszerűségi ellenőrzés	A civil szervezetekkel kötött támogatási szerződések tartalmának és az elszámolások bizonylatainak ellenőrzése.
8.	Budaörs székhelyű óvodák	Rendszerellenőrzés	Az integrált kockázatkezelési rendszer működtetésének utóellenőrzése.

A beszámolási időszakban a detektált kockázatok nagyobb része olyan külső kockázat volt, amelyek bekövetkezési valószínűsége és negatív hatása kiszámíthatatlan, mivel a piaci környezettel összefüggő kockázatok. A bekövetkezett külső kockázatok közül a vágatott infláció, a devizaárfolyam hektikus változásai és az energiaárak drasztikus emelkedése állította rendkívül nehéz feladat elé Önkormányzatunkat, a működtetés fenntartása szempontjából.

Az belső integritási kockázatok előzetes becslése alapján meghatároztuk az ellenőrzött szervezetek belső kontrollrendszerének kockázati szintjét és ehhez igazodva rangsorba állítottuk a működés és a gazdálkodás biztonságát legnagyobb mértékben veszélyeztető folyamatokat.

Olyan szakmai irányt követtünk, amelyben megőriztük a belső ellenőrzés klasszikus, szabályszerűséget védő funkcióját, ezzel párhuzamosan kiemelt figyelmet fordítottunk az Önkormányzat gazdálkodása biztonságára, különös tekintettel a piaci környezet negatív változásai miatt kialakult fokozott veszélyeztetettségre. Az önkormányzati intézmények jogi

és gazdasági jellegű kitettsége jelentős mértékben növekedett, ezért ellenőrzési eszközökkel is megkíséreltük segíteni a kockázatok negatív hatásának mérséklését.

A 2023. évre tervezett ellenőrzéseket a Belső Ellenőrzési Iroda a bizonyosságot adó tevékenységére kalkulált munkaidőalap terhére oldotta meg. A tanácsadási tevékenységre tervezett kapacitáskihasználás mértéke meghaladta a 100 %-t.

Soron kívüli ellenőrzésre egy esetben került sor.

A következő táblázat adatai a Belső Ellenőrzési Iroda 2023. évben végzett tevékenységeinek részletezését mutatják be a munkaidőalapok feltüntetésével terv-tény viszonylatban.

**Tevékenységek
2023. év**

PM 3. számú melléklet

Költségvetési szerv neve: Budaörsi Polgármesteri Hivatal	Ellenőrzések összesen ¹				Tanácsadás				Képzés				Egyéb tevékenység ²				Saját kapacitás összesen ³		Külső kapacitás összesen ⁴		Kapacitás összesen	
	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény
	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap ⁵	külső ellenőri nap ⁶	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap ⁷	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap
I. Budaörsi Polgármesteri Hivatal	252,00	222,00	0,00	0,00	124,00	124,00	0,00	0,00	28,00	28,00	0,00	0,00	0,00	0,00	404,00	404,00	0,00	0,00	404,00	404,00	374,00	374,00
a) Éves Ellenőrzési Terv alapján	202,00	202,00	0,00	0,00	124,00	124,00	0,00	0,00	28,00	28,00	0,00	0,00	0,00	0,00	404,00	404,00	0,00	0,00	404,00	404,00	374,00	374,00
aa) Saját szervezetnél	80,00	80,00	0,00	0,00	124,00	124,00	0,00	0,00	28,00	28,00	0,00	0,00	0,00	0,00	354,00	354,00	0,00	0,00	354,00	354,00	354,00	354,00
ab) Hozzárendelt szervezetnél (Intézmények)	90,00	90,00	0,00	0,00											232,00	232,00	0,00	0,00	232,00	232,00	232,00	232,00
ac) Egyéb ellenőrzések (BTG)	32,00	32,00	0,00	0,00											90,00	90,00	0,00	0,00	90,00	90,00	90,00	90,00
b) Soron kívüli kapacitás	50,00	20,00	0,00	0,00		0,00		0,00					0,00		32,00	32,00	0,00	0,00	32,00	32,00	32,00	32,00
ba) Saját szervezetnél		0,00		0,00											50,00	50,00	0,00	0,00	50,00	50,00	20,00	20,00
bb) Hozzárendelt szervezetnél		0,00		0,00													0,00	0,00			0,00	0,00
bc) Egyéb ellenőrzések		0,00		0,00													0,00	0,00			0,00	0,00

A táblázat adataiból kiszámítható, hogy a Belső Ellenőrzési Iroda *klasszikus ellenőrzési* tevékenységekre a teljes kapacitás 59 %-t, *tanácsadási tevékenységre* 38 %-t, a többi jogszabályban előírt ellenőrzéshez kapcsolódó tevékenységre 3 %-t fordított.

1.2 Az Éves Ellenőrzési Tervben foglalt feladatok teljesítésének összefoglaló értékelése vizsgálatonként. (A Pénzügyminisztérium útmutatója szerinti tartalommal)

1. Budaörsi Farkasréti Pagony Óvoda céllenőrzése
(Soron kívüli ellenőrzés)

Ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Farkasréti Pagony Óvoda
Az ellenőrzés tárgya: Az ellátmány elszámolás és felhasználás szabályszerűsége.
Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az intézmény a jogszabályok betartásával számolt-e el a felvett ellátmánya összegével.
Az ellenőrzés típusa: Szabályszerűségi ellenőrzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/-2-3 /2023.
Jelentősebb megállapítások: <p>A Farkasréti Pagony Óvoda (továbbiakban Intézmény) az Szt. 14.§ (5.) bekezdés d.) pontjában előírt Pénzkezelési Szabályzata (továbbiakban Szabályzat) rendelkezik az előleg és az előleg kifizetésének szabályairól.</p> <p>A rendelkezés szerint az intézmény vezetőjének engedélye alapján az Óvoda erre kijelölt alkalmazottja esetenként, az előzőleg felvett előleggel történő elszámolás után – szabályszerű utalványozás alapján – határidőhöz kötött elszámolási kötelezettséggel az intézmény házipénztárából előleget vehet fel.</p> <p>Az ellenőrzés során megállapítottuk, hogy az intézmény vezetője és az általa felhatalmazott dolgozó két esetben nem tartotta be az Intézmény Pénzkezelési Szabályzatában rögzített előírásokat. A szabálytalan elszámolással összefüggésben megsértették az Áht. 37.§ (1) bekezdésében foglaltakat, mely szerint kötelezettségvállalást csak pénzügyi ellenjegyzés után szabad elvégezni.</p> <p>A rendelkezésünkre álló házipénztári bizonylatok alapján rögzítettük, hogy a 2022. december 07-n szabályszerűen felvett 300 000.-Ft összeget engedély nélkül túllépték. A kereten felüli összegről nem állították ki a Szabályzat szerinti előlegigénylő dokumentumot. A pénzügyi ellenjegyzőnek a dokumentum hiányában nem állt módjában a pénzügyi ellenjegyzés az Áht. 37.§ (1) bekezdésében meghatározott műveleteinek elvégzése, nevezetesen nem tudott meggyőződni arról, hogy a tervezett kifizetési időpontokban a pénzügyi fedezet biztosított, illetőleg, hogy a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.</p> <p>Az Intézmény ezen felül még december hónapban további számlákat érkeztetett a Pénzügyi Irodára, amely kifizetésekre ugyancsak nem rendelkezett engedéllyel és nem töltötte ki előlegigénylő dokumentumot sem.</p>

Összességében megállapítjuk, hogy 2022. december hónapban az Intézmény a készpénzfelhasználás során több esetben szabálytalanul járt el. Az elkövetett pénzügy-technikai hiányosságok folyamányaként *káresemény nem következett be*, a felhasznált jogcímekre a pénzügyi fedezet rendelkezésre állt, előirányzatok közötti átcsoportosításokat azonban végre kellett hajtani.

A szabálytalanságok kockázati szintjét növeli, hogy az Intézmény gazdasági tevékenységét, ezen belül a pénzügyi ellenjegyzést végrehajtó Pénzügyi Irodának előzetesen nem volt közvetlen lehetősége a pénzügyi fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára.

Javaslatok:

1. Javasoljuk az Intézmény vezetője részére, hogy az előleg/ ellátmány felvételének során minden esetben tartsák be a Pénzkezelési Szabályzat előírásait, különös figyelmet fordítva az előleg igénylési lap szabályos kitöltésére.
2. Kiadásokat kizárólag az intézmény házipénztárából felvett ellátmányból teljesítsenek, más forrásból származó készpénz az Intézmény működésével kapcsolatos feladatok finanszírozására nem fordítható.
3. Törekedjenek a készpénzforgalom ésszerű keretekben való tartására, lehetőség szerint készpénzkímélő fizetési módokat alkalmazzanak.

Az ellenőrzés időtartama: 2023. január 16 - 2023. január 23.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: Igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

2. Jókai Mór Művelődési Ház beszerzési tevékenységének ellenőrzéséről

Ellenőrzött szerv megnevezése: Jókai Mór Művelődési Ház

Az ellenőrzés tárgya: A beszerzési tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése.

Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása, hogy a beszerzési eljárások során betartják-e a Beszerzési Szabályzatuk előírásait, illetőleg hogyan dokumentálják a beszerzéseket.

Az ellenőrzés típusa: Szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/ 9-3 / 2023.

Jelentősebb megállapítások:

Az ellenőrzés célja a Jókai Mór Művelődési Ház (továbbiakban intézmény) közbeszerzési értékhatáron aluli beszerzési tevékenységének szabályozottsága és lebonyolítása

szabályszerűségének vizsgálata volt. Megállapítottuk, hogy az intézmény rendelkezik az Ávr. 13. § (2) bekezdésében előírt Beszerzési Szabályzattal (továbbiakban Szabályzat)

A Szabályzat részletesen meghatározza a beszerzési tevékenység valamennyi részfolyamatának konkrét eljárásai rendjét és rögzíti azokat a dokumentumokat, amelyek kitöltése szükséges a jogszerűség betartása céljából.

A dokumentum a következő folyamatok rendjének meghatározására terjed ki.

- Ajánlatkérés,
- Ajánlati felhívás,
- Az ajánlatok értékelése,
- Tájékoztatás az eljárás eredményéről,
- Megrendelés, szerződéskötés.

A Szabályzat tartalma alapján megállapítjuk, hogy a beszerzési tevékenység szabályozottsága teljeskörű, megfelel a jogszabályi előírásoknak és az intézményi sajátosságoknak. Szabályozottsági szempontból az intézmény kockázati besorolása a vizsgált területen alacsonynak minősíthető.

A beszerzési tevékenység végrehajtását véletlenszerű mintavételes eljárás módszerével ellenőriztük. Az általunk áttekintett gazdasági műveletek esetében az intézmény működését jelentősen befolyásoló hiányosságot nem tapasztaltunk. A tevékenységet a Szabályzat előírásai szerint végzik. Betartják az egyes beszerzési mozzanatokra vonatkozó részletszabályok többségét is. A konkrét beszerzéseket minden esetben megelőzi ajánlati felhívás és csak beérkezett árajánlat (ok) után kezdik az érdemi tevékenységet. A 300 000.-Ft-t meghaladó értékű beszerzések vonatkozásában az általunk vizsgált tételek esetében bekérték a három árajánlatot. Az ajánlatok elbírálása minden esetben a legalacsonyabb ár elve alapján történt. A nyertes ajánlattevőt írásban értesítették a bírálat eredményéről.

A megrendeléseket a kiválasztott ajánlattevők határidőben visszaigazolták, és a tényleges folyamat ezen lépések után indult.

A teljesítésigazolások elvégzése során a legtöbb esetben betartották az Ávr. 57.§ (1) bekezdésének előírásait. Teljesítésigazolás nélkül pénzügyi kifizetés nem történt. Általánosságban megállapítjuk, hogy a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó pénzügyi műveletek végrehajtása szabályszerű volt és megfelelt az Áht.-ben meghatározott műveleti sorrendnek.

Az árajánlatok kérésének és a beérkezett ajánlatok tartalmának szépséghibája, hogy gyakori a hivatalos levelezésben elfogadhatatlan személyes hangvétel vagy stílus.

Összességében megállapítjuk, hogy az intézménynél a beszerzési tevékenység szabályozottsága és végrehajtása alapvetően jogkövető volt a vizsgált időszakban. A komplex terület kockázati besorolása alacsony.

Javaslatok:

1. Ügyeljenek a megrendelések, az árajánlatok és a teljesítésigazolások adatainak összhangjára. A teljesítések határideje nem térhet el az egyes dokumentumokon, kivéve a késedelmes teljesítést, amely esetre viszont konkrét szankciót célszerű kikötni.
2. Szükségszerűnek tartjuk az intézményen belül egy olyan nyilvántartás megszerkesztését és vezetését, amely áttekinthetővé teszi az anyagok felhasználási irányát és védelmét.
3. A jövőben kerüljék a túlzottan személyes hangvételt és stílust a hivatalos okiratokon és kérjék ezt üzleti partnereiktől is.
4. A gazdasági környezet változásai miatt célszerűnek tartjuk a beszerzésre irányuló keretszerződések tartalmának évenkénti felülvizsgálatát.

Az ellenőrzés időtartama: 2023. április 21. – 2023. május 10.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: Igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

3. Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár vagyonvédelme technikai és számviteli feltételrendszerének ellenőrzése.

Ellenőrzött szerv megnevezése: Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár

Az ellenőrzés tárgya: A vagyonvédelem technikai és számviteli feltételrendszerének ellenőrzése.

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy milyen eszközökkel gondoskodnak az önkormányzati vagyon védelméről.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/ 12-3 /2023.

Jelentősebb megállapítások:

Az ellenőrzés a számára átadott dokumentumokkal és a helyszíni szemlén szerzett tapasztalataival elérte célját, megállapította, hogy a Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtárban a vagyonvédelem technikai feltételrendszere rendelkezésre áll, és a gazdasági feladatokat ellátó Polgármesteri Hivatal analitikus nyilvántartásai, valamint a leltározás dokumentumai áttekinthetővé teszik az intézmény használatába átadott önkormányzati vagyon mindenkori állapotát.

Kiemelt szempontja volt az ellenőrzésnek, hogy megállapítsa, milyen módszerekkel tárolják, őrzik és kezelik a Polgármesteri Hivatal épületében elhelyezett házipénztárukból felvett ellátmányokat, valamint a könyvtári tagdíj jogcímen beszedett készpénzt.

Megállapítottuk, hogy az ellátmányok felvétele és elszámolása az intézmény Pénzkezelési Szabályzatában leírt módon történt a vizsgált időszakban. Az ellátmányok intézményen belüli tárolására, forgalmának lebonyolítására és a forgalom kronológikus nyilvántartására helyi szintű szabályozás nem készült. Ettől függetlenül a gyakorlat megfelel a biztonsági követelményeknek és a Polgármesteri Hivatal által előírt és a Szabályzatukba interpretált elszámolási formanyomtatvány biztosítja az áttekinthetőséget is. A szűrőpróbaszerűen kiválasztott hónapokban a felvett ellátmánnyal minden esetben határidőre elszámoltak, és új ellátmány felvételére csak az előző elszámolása után került sor.

Az intézményen belül a felvett és még fel nem használt készpénzt az ún. „főkasszában” tárolják, melynek kezeléséért a gazdasági előadó felel. Távolléte esetén a helyettesítés megoldott. Igazgatói feljegyzés formájában a könyvtár valamennyi dolgozóját feljogosították az ellátmányból történő vásárlásra, természetesen az adott dolgozó szakmai kompetenciájának keretein belül és a felelősség megjelölésével.

A tagdíj jogcímen beszedendő készpénz átvételére hat könyvtári alkalmazottat jelöltek ki, akik önálló fémkazettával rendelkeznek az egyéni felelősség elvének alkalmazásával. Ezeken a beszedő helyeken és az ellátmánykezelő helyen egyaránt előre be nem jelentett időpontban egyeztetést végeztünk. A nyilvántartásban szereplő pénzösszeg mindegyik pénzbeszedő helyen megegyezett a ténylegesen fellelt összeggel.

Az intézmény használatába átadott vagyontárgyakról – a könyvtár dolgozóinak közreműködésével – a Polgármesteri Hivatal a belső szabályzatok előírása szerint végzi a leltározást, s ennek dokumentumai egy példányát átadja az intézmény részére. A meglévő leltári dokumentumok alapján a Könyvtár tárgyi eszközeinek mindenkor állománya, s azok változásai egyértelműen transzparenssek. Mindezek alapján összességében megállapítjuk, hogy a vizsgált intézményben a vagyonsvédelem technikai, személyi és számviteli feltételrendszere rendelkezésre áll, és ezeket megfelelően működtetik. A terület kockázati besorolása alacsony.

Javaslatok:

1. Szükségesnek tarjuk az intézmény Polgármesteri Hivatalban elhelyezett házipénztárából felvett ellátmányok könyvtáron belüli tárolásának, megőrzésének, nyilvántartásának és felhasználásának rendjét belső szabályzatban is kialakítani.
2. A Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodája havonta küldje át az intézménynek elektronikus úton a tárgyi eszköz állományról vezetett nyilvántartást.
3. Az ellátmányból felvett készpénzállomány azonnali megállapíthatóságának céljából az elszámolási összesítőt időrendben vezessék az intézményben.

Az ellenőrzés időtartama: 2023. július 26- 2023. augusztus 11.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: Igen

4. A Budaörs Város Önkormányzat és a Budaörsi Polgármesteri Hivatal 2022. december 31-i fordulónapi leltárkészítési tevékenységének ellenőrzéséről.

Ellenőrzött szervek megnevezése: Budaörs Város Önkormányzat és a Budaörsi Polgármesteri Hivatal
Az ellenőrzés tárgya: a 2022. december 31-i fordulónapi beszámoló, az azt alátámasztó leltár, valamint a leltározás műveletei szabályszerűségének ellenőrzése.
Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az adott időpontra vonatkozó beszámolókat a számviteli törvényben és az államháztartás számviteléről szóló kormányrendelettel előírt leltárral támasztották-e alá, valamint a leltározás műveletei megfeleltek-e a szabályszerűségi követelményeknek.
Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám: XXII/11-3/2023.
Jelentősebb megállapítások: <p>Az Szt., mint keretjogszabály előírja, hogy a gazdálkodó a működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárását követően a törvényben meghatározott könyvvizsgálattal alátámasztott beszámolót köteles készíteni.</p> <p>Az Áhsz. 7. § előírásának megfelelően a költségvetési év kezdetétől a mérleg fordulónapjáig terjedő időtartamra kell elkészíteni a beszámolót. A beszámoló készítési kötelezettségről az Áhsz. 5. § úgy rendelkezik, hogy a könyvek zárását követően bizonylatokkal, szabályszerű könyvvizsgálattal, a rendelet szabályai szerint folyamatosan vezetett részletező nyilvántartásokkal, a könyvviteli zárlat során készített főkönyvi kivonattal, valamint leltárral alátámasztott beszámolót kell készíteni.</p> <p>Az Áhsz. 22. § előírása alapján az éves költségvetési beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt kell összeállítani és megőrizni, amely tételeken, ellenőrizhető módon tartalmazza a mérlegben szereplő eszközöket és forrásokat.</p> <p>A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) 41. § (4) bekezdése alapján az ellenőrzés eredményéről a következő összefoglaló értékelés készült.</p> <p>Az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal 2022. évről szóló Éves Költségvetési Beszámolójának adatait, a gazdasági feladatokat végző Pénzügyi Iroda az Áhsz. 32. § (1), (1a) és a (4) bekezdés előírásainak figyelembevételével feltöltötte a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerbe (továbbiakban: KGR). Jelen ellenőrzés főként a beszámoló pénzügyi könyvvizsgálattal biztosítható adataiból összeállított részeit értékelte szabályszerűségi szempontból.</p>

A pénzügyi számvittel biztosítható részek a következők:

- Mérleg,
- Eredménykimutatás,
- Kiegészítő melléklet,

A Polgármesteri Hivatal a leltározást az Eszközök és Források Leltárkészítési és Leltározási Szabályzatában (továbbiakban Szabályzat) 4. fejezetében foglaltak szerint végezte el.

A Szabályzat 4.1. pontjában rögzítik, hogy a Hivatalban és a Szabályzat hatálya alá tartozó államháztartási szerveknél a tulajdon védelme megfelelően biztosított és ellenőrzött, valamint az eszközökről és azok állományában bekövetkezett változásokról – a számviteli alapelveknek megfelelően – folyamatosan részletező nyilvántartást vezetnek mennyiségben és értékben, ezért az Szt. 69.§ (3) bekezdése alapján a mennyiségi leltározást háromévente kell végrehajtani. A tárgyidőszakban sor került a mennyiségi leltározásra, valamennyi, a szabályzat hatálya alá tartozó szervezet esetében, az Önkormányzat irányítása alatt álló gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szerveknél, illetőleg azoknál a szervezeteknél, ahol a Budaörs Város Önkormányzat tulajdonában lévő vagyonelemeket használják.

A Szabályzat részletesen meghatározza valamennyi eszköz és forráscsoport leltározási módját, amelyet a Hivatal betartott a 2022. december 31. fordulónapi leltározás során. A mennyiségi felvételekhez a leltáríveket elkészítették, ezeket hitelesítették, másrészt pedig az egyeztetés feltételeit megteremtették.

A leltár a Mérlegadatokat alátámasztotta, a Mérleg pedig a szabályszerűen vezetett kettős könyvvitel adatai alapján készült el. A Mérleg készítését megelőzően a leltár alapját képező analitikus nyilvántartások, ingatlan-kataszter, valamint a mérleg alapját képező főkönyvi számlák adatainak egyezősége biztosított volt.

Összességében megállapítható, hogy a leltározási dokumentumok kitöltése és a leltározás lebonyolítása - a különböző rendelkezésünkre bocsátott dokumentumok felülvizsgálata alapján - megfelel a szabályszerűség kritériumainak.

Az ellenőrzés időtartama: 2023. július 24 – 2023. szeptember 25. megszakításokkal

Intézkedési terv készítésének szükségessége: Nem

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

5. Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény (Heimatmuseum) pénzügyi ellenjegyzéseinek és kötelezettségvállalásainak ellenőrzése.

Ellenőrzött szerv megnevezése: Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény (Heimatmuseum)

Az ellenőrzés tárgya: A pénzügyi ellenjegyzések és a kötelezettségvállalások

összhangjának ellenőrzése.

Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása, hogy a műveleti sorrend megfelel-e az Áht. előírásainak, illetőleg a pénzügyi ellenjegyzés során elvégezték-e a szükséges vizsgálatokat

Az ellenőrzés típusa: Pénzügyi ellenőrzés

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII./ 12-1 /2023.

Jelentősebb megállapítások:

Az ellenőrzés elsődlegesen az Áht. és a végrehajtásáról szóló Ávr. kötelezettségvállalással, pénzügyi ellenjegyzéssel, teljesítésigazolással és egyéb közigazgatási számfejtési műveletekkel kapcsolatos előírásainak betartására irányult. A műveletek közül kiemeltük a pénzügyi ellenjegyzés és a teljesítésigazolás szabályszerűségének ellenőrzését, valamint az egyes műveletek között fennálló időbeli sorrendiség vizsgálatát.

Megállapítottuk, hogy az Intézmény Gazdálkodási szabályzatában meghatározta az egyes műveletek fogalmát, végrehajtásának módját és idejét. A dokumentum követi az Áht.-ban és az Ávr.-ben megfogalmazott rendelkezéseket, s a kötelezettségvállalás esetében kiegészíti azokat néhány elemmel.

A kötelezettségvállalás alapidokumentumai közül a szerződések és a megrendelések előkészítéséhez szükséges belső eljárásrendet és kötelezően használandó dokumentumok tartalmát a Beszerzési szabályzat definiálja. A Gazdálkodási szabályzat tartalmilag és formailag megfelel a jogszabályi követelményeknek, karbantartásuk és módosításuk folyamatos. A mellékletekben szereplő felhatalmazások, kijelölések és nyilvántartások naprakészek. Összeférhetetlenséget nem állapítottunk meg az egyes műveletekre jogosult intézményi dolgozók vonatkozásában.

A Beszerzési szabályzat előírásai alapvetően jogkövetőek, azonban az egyes értékhatárok meghatározásánál és elkülönítésénél félreérthető rendelkezéseket tapasztaltunk, ezek pontosítására sort kell keríteni.

Megállapításainkat és következtetéseinket egy több mint 30 tételes irányított mintavétellel kiválasztott eseménysorhoz tartozó dokumentumokból alakítottuk ki. Az ellenőrzés fókuszába az írásbeliséget megkövetelő kötelezettségvállalásokhoz tartozó dokumentumok vizsgálatát állítottuk. A 200 000 Ft-t meghaladó kötelezettségvállalásokat a jogszabály és a szabályzatuk szerint írásban rögzítették. A vállalkozási, megbízási, bérleti szerződések tartalmilag és formailag megfelelnek a vonatkozó törvény előírásainak. Az írásbeli kötelezettségvállalások dokumentumai egyértelműen rögzítik a kötelezettségvállalás időpontját, és a kötelezettségvállalás létrejöttéhez szükséges egyéb tényeket.

A pénzügyi ellenjegyzést a gazdasági események többségénél az Ávr. 55.§ (1) bekezdése szerint hajtották végre. Kivételt képez három külső foglalkoztatott és három intézményi dolgozó megbízási szerződésén szereplő pénzügyi ellenjegyzés végrehajtása. Ezeken a szerződéseken nem történt meg a pénzügyi ellenjegyzés tényére történő utalás, csak a művelet egy részműveletét, a pénzügyi fedezet rendelkezésre állását igazolták.

Az Intézményben általános gyakorlat, hogy a pénzügyi ellenjegyzés és a kötelezettségvállalás időpontja ugyanarra a napra esik. Ez az eljárás nem szabálytalan, csupán tényként rögzítettük. A szerződések egyébként megfelelő módon biztosítják az intézményi célok megvalósulását és az érdekek képviselését a szerződéses kritériumok szakszerű megfogalmazásával.

A teljesítésigazolások végrehajtásában minőségi fejlődést állapítottunk meg, megvalósították az Ávr. 57.§ (1) bekezdésének azon előírását, hogy a teljesítés igazolására csak ellenőrizhető okmányok alapján kerülhet sor. A teljesítésigazolás előkészítő részműveleteinek iratait csatolták a gazdasági esemény dokumentációjához.

Megállapítottuk, hogy kiadás teljesítésére kizárólagosan csak teljesítésigazolást, érvényesítést és utalványozást követően került sor. Az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott dokumentumok alapján rögzítjük, hogy az írásbeli kötelezettségvállalások megkötésére csak pénzügyi ellenjegyzés után került sor. Ezzel a gyakorlattal teljesítették az Áht. 37.§ (1) bekezdésében megfogalmazott legfontosabb követelményt.

A gazdasági események rögzítésénél az Szt. 165-166. § szerint jártak el. Okmányhiánnyal nem találkozunk. A pozitív tényekre alapozva megállapítjuk, hogy a Heimatmuseum gazdasági eseményeinek dokumentálása a vásárolt FORRÁS pénzügyi szoftver segítségével megbízhatónak és szabályszerűnek minősíthető. A kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó műveletek végrehajtása az említett kivételekkel együtt – a sokaság nagyságrendjét is figyelembe véve – kiemelkedően szabályszerűnek minősíthető. Ezzel összefüggésben a terület kockázati besorolása alacsony.

Javaslatok:

- 1) Célszerű a Beszerzési szabályzat IV. fejezete 1.1. pontjának átdolgozása az értékhatárok egyértelműsítése és a tévedések elkerülése céljából.
- 2) A pénzügyi ellenjegyzés műveletét valamennyi gazdasági esemény vonatkozásában az Ávr. 55.§ (1) bekezdés részletei alapján hajtsák végre. Különös gondot fordítsanak a „pénzügyi ellenjegyző” kifejezés használatára.
- 3) Az eseti Megbízási szerződések teljesítésigazolásakor a szerződéses feltételek között szereplő valamennyi feladat végrehajtásának tényére térjenek ki.

Az ellenőrzés időtartama: 2023. október 11.- 2023. október 27.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: Igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

6. A Budaörs Város Önkormányzat és a Budaörsi Polgármesteri Hivatal házipénztárának 2023.évi ellenőrzése.

Ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörs Város Önkormányzat és a
Budaörsi Polgármesteri Hivatal

Az ellenőrzés tárgya: A házipénztári készpénzgazdálkodás biztonságának és a nyilvántartások vezetésének ellenőrzése.

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az ellenőrzött szervezetek pénztáraiban a fellelt készpénz mennyisége megegyezik-e a nyilvántartásokban szereplő készpénz nagyságrendjével.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/11-3/2023

Jelentősebb megállapítások:

A Budaörsi Polgármesteri Hivatal Pénzkezelési Szabályzatát (továbbiakban Szabályzat) az Áht., a törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról kiadott Ávr., az Szt. valamint a Hivatal Számviteli Politikájában rögzített alapelvek alapján állították össze. A Szabályzat kibocsátásának konkrét jogszabályi alapja az Szt. 14.§ (5) bekezdés d) pontjában megfogalmazott rendelkezés; nevezetesen itt írták elő a pénzkezelési szabályzat készítési kötelezettségét a jogalkotók.

A Pénzkezelési Szabályzat hatályba helyezésének időpontja 2020.03.11.

Megállapítjuk, hogy a készpénzkezelés szabályozottsága teljeskörű, minden tartalmi elemében igazodik az irányadó jogszabályokhoz. A Hivatalban a készpénzgazdálkodás tárgyi-technikai és személyi feltételrendszerét minden igényt kielégítően szabályozták és kialakították. Az egyes műveletek szakmailag konzekvensen és hézagmentesen kapcsolódnak egymáshoz és a beépített kontrolltevékenységek megakadályozzák a hiányosságok nagy részének következő munkaműveletbe történő begyűrűződését.

Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervek Ávr.-ben meghatározott gazdasági feladatait a jogszabály alapján a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodája látja el. A feladatok között szerepel a készpénzkezelés is. Az Önkormányzaton és a Polgármesteri Hivatalon kívül az Egyesített Bölcsődék és a Holdfény utcai Óvoda készpénzkezelési feladatainak egy részét vizsgáltuk az ellenőrzési program szerint.

Az ellenőrzés céljai közé tartozott annak megállapítása is, hogy milyen biztonsággal kezelik a házipénztárban őrzött és tárolt készpénzt, fennáll-e az egyezés a pénztárban fellelt tényleges pénzügyi összeg és a nyilvántartásokban szereplő készpénz nagyságrendje között. További vizsgálat tárgyát képezte a bizonylatolás rendje és a pénztári nyilvántartások aktualitása.

Megállapítottuk, hogy mind a négy vizsgált szervezetnél – a mintavételbe bevont gazdasági műveletek esetében – a gazdasági események bizonylatolása szakszerű és szabályszerű. Az egyes pénztári bizonylatok közötti számszaki, időrendi és logikai összefüggéseket megteremtették, a bizonylatolás az Szt. 165-166.§-a szerint történt a vizsgált időszakban. Az egyes részműveleteket oly módon kapcsolták össze, hogy azok áttekinthetővé tették a vizsgált hónapok pénzmozgásait és mindenben megfeleltek a vizsgált szervezetek szabályzatai előírásainak.

2023. december 13-n a Polgármesteri Hivatal pénztárhelyiségében előzetes bejelentés nélküli egyeztetést hajtottunk végre a négy intézmény vonatkozásában. Megállapítottuk, hogy valamennyi vizsgált szervezet esetében a tényleges készpénz nagyságrendje megegyezett a szabályszerű

nyilvántartásokban vezetett adott napi záró egyenlegekkel.

Az ellenőrzés az egyeztetés tapasztalataiból azt a következtetést vonta le, hogy a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodájának pénztárosa, a területért felelős Gazdálkodási osztályvezető és a Pénzügyi Iroda vezetője egyaránt kiemelt figyelmet fordítanak a készpénzgazdálkodás napjainkban is kiemelt szintű érzékenysége.

A konkrét pénzügyi műveletek ellenőrzési tapasztalatai alapján megállapítjuk, hogy a gazdasági események jól dokumentáltak, és a készpénzgazdálkodás transzparens. A dokumentáció komplex, mivel minden szükséges bizonylatot csatoltak a kiadásokhoz, bevételekhez és az utólagos elszámolásra kiadott előlegek visszavételezéséhez.

Az ellenőrzést végzők a pozitív megállapítások alapján azt a következtetést emelik ki, hogy a kontrolltevékenységek gördülékeny, munka folyamatába beépített működése jelentős mértékben hozzájárult a Hivatal belső kontrollrendszere minőségének stabilizálásához.

Az Ellenőrzési Jelentés nem tartalmaz intézkedést igénylő megállapítást.

Az ellenőrzés időtartama: 2023. december 13 – 2023. december 20-ig

Intézkedési terv készítésének szükségessége: Nem

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

7. BTG Budaörsi Településgazdálkodási Nonprofit Kft. 2022. december 31-i fordulónapi leltárkészítési tevékenységének ellenőrzése.

Ellenőrzött szerv megnevezése: BTG Budaörsi Településgazdálkodási Nonprofit Kft.
Az ellenőrzés tárgya: a 2022. december 31-i fordulónapi beszámoló, az azt alátámasztó leltár, valamint a leltározás műveletei szabályszerűségének ellenőrzése
Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a leltározás műveletei megfeleltek-e a szabályszerűségi követelményeknek.
Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés
Jelentősebb megállapítások: <p>Jelen vizsgálat tárgyát a 2022. december 31. fordulónapi beszámolót alátámasztó leltár, valamint a leltározás műveletei szabályszerűségének ellenőrzése képezte.</p> <p>Az Szt., mint keretjogszabály előírja, hogy a gazdálkodó a működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárását követően a törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles készíteni.</p> <p>A beszámoló készítési kötelezettségről az Szt. 4. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárásakor a törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles magyar nyelven készíteni. A törvény 4. § (2) bekezdésének rendelkezéséhez igazodva a társaság</p>

beszámolója megbízható és valós összképet ad a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről és forrásairól) pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről.

Az Szt. 69. § (1) bekezdése alapján a könyvek üzleti év végi zárásához, a beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához a Társaság olyan leltárt állított össze, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza a vállalkozónak a mérleg fordulónapján meglévő eszközeit és forrásait mennyiségben és értékben.

A leltárkészítési kötelezettség teljesítése keretében a Társaság elvégezte a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások adatai közötti egyeztetést az üzleti év mérleg fordulónapjára vonatkozóan

Teljesítették az Szt. 69.§ (3) bekezdésének azon rendelkezését is, hogy a számviteli alapelveknek megfelelő folyamatos mennyiségi nyilvántartást vezettek, és a leltárba bekerülő adatok valódiságáról - a leltár összeállítását megelőzően - leltározással győződtek meg.

A Társaság) az Szt. 14. § (5) bekezdés a) pontja alapján kialakította Leltárkészítési és Leltározási Szabályzatát (továbbiakban Szabályzat). A Szabályzat hatályba léptetésének időpontja 2017.11.14.

A Szabályzat részletesen meghatározza valamennyi eszköz és forráscsoport leltározási módját, amelyet a Társaság betartott a 2022. december 31. fordulónapi leltározás során. A mennyiségi felvételekhez a leltáríveket számítógépen készítették el, másrészt pedig az egyeztetés feltételeit megteremtették.

A leltár a Mérlegadatokat alátámasztotta, a Mérleg pedig a szabályszerűen vezetett kettős könyvvitel adatai alapján készült el. A Mérleg készítését megelőzően a leltár alapját képező analitikus nyilvántartások, valamint a mérleg alapját képező főkönyvi számlák adatainak egyezősége biztosított volt.

Összességében megállapítható, hogy a leltározási dokumentumok kitöltése és a leltározás lebonyolítása - a különböző rendelkezésünkre bocsátott dokumentumok felülvizsgálata alapján – megfelel a szabályszerűség kritériumainak.

Az ellenőrzés céljára bemutatott dokumentumok alapján megállapítottuk, hogy a selejtezéseket elvégezték, jegyzőkönyvekben dokumentálták, s ennek eredményeképp a leltározás során egyetlen leltározási körzetben sem állapítottak meg leltárkülönbséget.

Javaslatok:

1. Szükséges a Leltárkészítési és Leltározási Szabályzatban szereplő egyes fogalmi meghatározások korrigálása és ezek az eljárásrend megfelelő helyén történő használata.
2. A jövőben ügyeljenek a leltározási dokumentumok szabályzatnak megfelelő kitöltésére.

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/3-3/2024.

Az ellenőrzés időtartama: 2023. december 08.– 2023. december 21.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: Igen
Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető Tóth Attila irodavezető

8. A budaörsi székhelyű óvodák integrált kockázatkezelési gyakorlatának utóvizsgálata.

Ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi székhelyű óvodák
Az ellenőrzés tárgya: Integrált kockázatkezelési rendszerek gyakorlatának felülvizsgálata
Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy végrehajtották-e a 2022. évi témavizsgálat során felmerült hiányosságok korrekcióját, illetőleg végrehajtották-e az intézkedési terveket.
Az ellenőrzés típusa: rendszerellenőrzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/ 2-3/2024.

Jelentősebb megállapítások:

2022. évi ellenőrzés során megállapítottuk, hogy néhány intézmény az Állami Számvevőszék figyelemfelhívó leveleiben szereplő „helyénvalósági” javaslatokat egyáltalán nem vagy nem a jogszabálynak megfelelően hajtotta végre. A helyénvalósági javaslatok elsődlegesen az integrált kockázatkezelési nyilvántartások és dokumentumok vezetésére irányultak.

Általános hiányosság volt, hogy az óvodák vezetőinek többsége összefüggéseiben nem a jogszabálynak megfelelően értelmezte az integrált kockázatkezelés során elvégzendő feladatokat. A kockázatok és kontrollok nyilvántartása, a kockázati leltár és az integrált kockázatkezelési terv egyes fogalmainak és részegységeinek keveredése miatt az integrált kockázatkezelési rendszer életszerűen nem tudta betölteni elvárható funkcióit.

Jelen ellenőrzés elsődleges célja az volt, hogy felülvizsgáljuk a korábbi Ellenőrzési Jelentés javaslataiban megfogalmazott feladatok végrehajtásának minőségét. A cél elérése érdekében tételes dokumentum vizsgálatot végeztünk. A javaslataink alapján összeállított Intézkedési Tervek végrehajtását a következőképpen értékeljük.

1. számú Intézkedés: Az Integrált kockázatkezelési rendszer kialakítása

Végrehajtott Intézkedés

Valamennyi óvodában kialakították a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) és az államháztartásért felelős miniszter által kiadott útmutatók előírásaihoz igazodó integrált kockázatkezelési rendszert.

2. számú Intézkedés: A Kockázatok és Kontrollok Nyilvántartásának folyamatos vezetése

Végrehajtott Intézkedés

Kialakították és folyamatosan vezetik a Kockázatok és Kontrollok Nyilvántartását. (Egy óvoda kivételével)

3. számú Intézkedés: Kockázati Leltár elkészítése

Végrehajtott Intézkedés

A kockázatok és kontrollok nyilvántartására alapozva minden évben készítettek Kockázati Leltárt.

4. számú Intézkedés: Integrált Kockázatkezelési Terv elkészítése

Végrehajtott Intézkedés

Tárgyév utolsó negyedében elkészítették a következő év Integrált Kockázatkezelési Tervét.

Az 5. számú intézkedésben szereplő feladat végrehajtására jogszabályváltozás hiányában nem kerülhetett sor. Nevezetesen a belső szabályzatok aktualizálása nem volt indokolt.

Megállapítjuk, hogy az intézmények vezetői felismerték az integrált kockázatkezelés jelentőségét

az óvodák működésével összefüggésben és végrehajtották azokat a kötelező feladatokat, amelyeket a Bkr. 7.§-a határoz meg.

A kockázati leltárak tartalmazzák a leglényegesebb belső és külső kockázatokat, amelyek valamilyen szinten veszélyeztetik az intézmények működését.

Rögzítik azokat a paramétereket, amelyek segítségével a kockázatok beazonosíthatók és megítélhető év végi státuszuk. A kockázati leltárakból kiindulva összeállították a következő évi integrált kockázatkezelési terveket.

A tervekben szereplő intézkedések végrehajtását folyamatosan figyelemmel kísérik és az intézkedések módszertanát rugalmasan a gyakorlathoz igazítják.

Az integrált kockázatkezelés legfontosabb egyedi nyilvántartását „A Kockázatok és Kontrollok nyilvántartását „folyamatosan vezetik és összehasonlítják az intézkedési terv végrehajtásának folyamatával.

Összességében a budaörsi óvodák integrált kockázatkezelésének gyakorlata megfelel a jogszabályoknak és az irányító szerv elvárásainak. Fontos követelmény, hogy a tevékenység hézagmentességét állandóan biztosítsák, mivel a gyakorlat ebben az esetben töltheti be az intézményi működéssel kapcsolatos korrekciós, illetve megelőző funkcióját.

Javaslatok:

1. A Jelentés II. fejezet 3. pontjában értékelt óvoda készítse el az Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Tervet és vezesse folyamatosan a Kockázatok és Kontrollok Nyilvántartását.
2. Valamennyi intézmény fordítson figyelmet a kitöltött dokumentumok hitelességére, a jövőben minden szükséges aláírást vezessenek fel a nyilvántartásokra.
3. Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Terv éves szinten készüljön, különösen akkor, ha rendelkezésre állnak a tervet szakmailag megalapozó egyéb nyilvántartások.
4. Szükséges az integrált kockázatkezelési intézkedési tervek alaposabb, a reális tényeket figyelembe vevő kidolgozása, azonosítható és számonkérhető intézkedések megfogalmazása, valamint az általánosságok elkerülése.

Az ellenőrzés időtartama: 2024. január 25 - 2024. január 31. (áthúzódó ellenőrzés)

Intézkedési terv készítésének szükségessége: Igen, egy óvoda esetében

Az ellenőrzést végezte: Odorszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

9. Budaörsi civil szervezetek elszámolásainak vizsgálata

<p>Ellenőrzött szerv megnevezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VIVART Egyesület - Piros Rózsa Dalkör Egyesület - Gyepük Népe Alapítvány - Állat és Természetvédők Budaörsi Egyesülete
<p>Az ellenőrzés tárgya: A civil szervezetekkel kötött támogatási szerződések tartalmának és az elszámolások bizonylatainak ellenőrzése.</p>
<p>Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása, hogy a támogatott szervezetek célszerűen, eredményesen és szabályszerűen használták-e a számukra biztosított közpénzeket</p>
<p>Az ellenőrzés típusa: Pénzügyi -szabályszerűségi ellenőrzés</p>
<p>Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/6-3/2024.</p>
<p>Jelentősebb megállapítások:</p> <p>Az ellenőrzés célja a nem államháztartási szférába juttatott céljellegű támogatások felhasználásának ellenőrzése volt négy kiválasztott szervezet esetében, amelyek a következők voltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VIVART Egyesület - Piros Rózsa Dalkör Egyesület - Gyepük Népe Alapítvány - Állat és Természetvédők Budaörsi Egyesülete <p>A vizsgálat tárgya az elszámolások szabályszerűségének értékelése volt, elsődlegesen arra fókuszálva, hogy milyen mértékben volt szabályszerű a támogatások felhasználása. A közpénzek felhasználása rendkívül szenzitív területe az államháztartási szféra valamennyi szintjén működő költségvetési szervek gazdálkodásának.</p> <p>Megállapítottuk, hogy az általunk ellenőrzött szervezetek esetében a rendelkezésünkre bocsátott dokumentumok alapján három, a kulturális-művészeti ágba tartozó szervezeteknek nyújtott támogatás felhasználása rendeltetésszerű, elszámolása pedig szabályszerű volt 2023. évre vonatkozóan.</p> <p>A Támogatási Szerződések feltételrendszerét kivétel nélkül betartották és elszámolási kötelezettségüket Budaörs Város Önkormányzata Képviselő-testületének az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló 31/2020. (XII.16.) önkormányzati rendelete alapján teljesítették. határidőre benyújtották a szakmai tevékenységről szóló szöveges beszámolót, s a hivatkozott rendelet 2. számú melléklete szerinti tartalommal a pénzügyi beszámolót. A pénzügyi beszámoló tartalmazta a kiadásokról szóló éves összesítő elszámoló lapot, az ehhez tartozó számviteli bizonylatok hiteles másolatait és releváns esetekben a szerződések másolatait.</p> <p>Megállapítottuk, hogy az önkormányzati támogatások felhasználása áttekinthető, elszámolása szabályszerű és igazodik a Támogatási Szerződések feltételrendszeréhez. A szöveges szakmai</p>

beszámolókkal együtt értékelve a Támogatás céljára felhasznált önkormányzati támogatások betöltötték funkcióikat. A Támogatott szervezetek a város kulturális és művészeti tevékenységének értékes szereplői, 2023. évi működésükkel bizonyították a Támogató szándékának helyességét, melyet a lakossági visszajelzések is igazoltak.

Az Állat és Természetvédők Budaörsi Egyesülete két célra kapott önkormányzati támogatást 2023. évben. Az ebrendészeti tevékenység ellátását, mint kötelező önkormányzati feladatot hajtották végre, a menhely működésére pedig támogatást kaptak.

Az Egyesület elszámolásaiban a határidőket nem tartotta be, a pénzügyi beszámolót csak késedelmesen nyújtották be. Értelmezési problémák miatt az összesítő elszámolás elkészítésére csak többszöri kérés után került sor. Személyes konzultáció formájában tanácsadást nyújtottunk az Egyesület vezetői részére a szerződés és szabályszerűség betartása céljából preventív jelleggel.

Javaslatok:

- 1) Gondosan ügyeljenek a Támogatási Szerződésben rögzített elszámolási határidők betartására.
- 2) Szöveges szakmai beszámolót is készítsenek a támogatott tevékenység lebonyolításáról.
- 3) Készítsenek összesítő elszámolást a támogatásból felhasznált kiadásokról az Önkormányzat Rendelete alapján.
- 4) A felhasznált támogatás valamennyi tételéről készült számviteli bizonylat másolatát is csatolják a pénzügyi elszámoláshoz.

A Javaslatok a 2023. évi támogatások elszámolásának tapasztalatai alapján csak az Állat és Természetvédők Budaörsi Egyesületét érintik.

Az ellenőrzés időtartama: 2024. 02.09 –(megszakításokkal) 2024. 03.11.-ig

Intézkedési terv készítésének szükségessége: Igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

Terven felüli vizsgálatot az Önkormányzat és a Hivatal vezetése nem rendelt el. A soron kívüli ellenőrzést egy intézménynél rendelt el a Jegyző. A soron kívüli ellenőrzésekre tervezett munkaidő kapacitás egy részét a ténylegesen elvégzett soron kívüli ellenőrzésre, a fennmaradó hányadot pedig tanácsadási tevékenységre fordítottuk.

1.3 Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalója.

A beszámolási időszakban végrehajtott terv szerinti ellenőrzések, illetve soron kívüli ellenőrzés alkalmával megállapított tények nem vetették fel fegyelmi, büntető vagy szabálysértési eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság alapos gyanúját.

I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tevékenységek bemutatása [Bkr. 48.§ a) b)]

A belső ellenőrzési tevékenységet biztosító összetett feltételrendszer legfontosabb elemei az olyan szakmai garanciák, amelyek környezetében a belső ellenőr nincs akadályoztatva abban, hogy elegendő megbízható és érdemi információkat tárjon fel, amelyeket a vezetés hasznosíthat.

A Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok 6110 számú irányelve szerint a megszerzett információkat bizalmasan kell kezelni, azokat kizárólag a belső ellenőrzési tevékenység ellátásához szabad felhasználni. Az irányelvben meghatározott kötelezettség teljesítéséhez megfelelő technikai és szervezeti feltételek biztosítása szükséges. A Hivatal vezetése az irányelvek teljesülését szabályozottsági és munkaszervezési aspektusból egyaránt elősegítette.

A belső ellenőrzés másik fontos funkciója a Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok 6200 számú irányelvében szerepel. Ez a standard határozza meg teljeskörűen az ellenőrzési tevékenység minőségi paramétereit. Nevezetesen ajánlást fogalmaz meg a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség követelményeinek érvényesítésével kapcsolatban a lehetőségekhez képest legmagasabb szintű ellenőrzési bizonyosság elérése céljából.

Az ellenőrzési bizonyosság szintje azt fejezi ki, hogy az ellenőrzés alapján kialakított megállapítások, következtetések illetőleg javaslatok milyen mértékben helytállóak, megalapozottak és megbízhatóak. Önértékelésünk szerint a Belső Ellenőrzési Iroda munkatársai által elért ellenőrzési bizonyosság elérte azt a szintet, ahol az ellenőrzési kockázat a lehetőség szerinti legalacsonyabb.

A bizonyosságot adó tevékenység tartalmát a Bkr. 21.§ (2) bekezdése rögzíti. A szakmailag összetett, széles spektrumra kiterjedő, de ezzel egyidejűleg egymással szervesen összefüggő tevékenységek végrehajtása alapos és a jogszabályi környezet minden elemére kiterjedő előkészítő és szervező munkákat igényelt.

Különös jelentőséggel bír, hogy a belső ellenőrzés bizonyosságot adó tevékenysége körében kiemelt, minden mást megelőző feladata a belső kontrollrendszer kiépítésének, működésének jogszabályi megfelelőségének vizsgálata és értékelése. A belső kontrollrendszer egészének, illetve alrendszerének ellenőrzéséhez rendkívül magas szintű kognitív és differenciált ismeretek szükségesek. Az ismeretanyag megszerzésének és alkalmazásának feltétele egy legalább ugyanilyen magas szintű szervezeti kultúra és értékelvűségen alapuló integritásmenedzsment működése a Hivatalban.

A komplex követelményrendszer teljesítésének személyi és szervezeti feltételeit a jegyző megteremtette. A Bkr. 21.§. (2) bekezdésében részletezett szintű bizonyosságot adó tevékenységet akadályozó tényező nem merült fel 2023-ban.

Álláspontunk szerint hatékonyabb a megállapítások hasznosítása azokban az esetekben, amikor az érintett ellenőrzöttek folyamatos tájékoztatást kapnak az ellenőrzés egyes szakaszainak publikálható részeredményeiről, illetőleg közvetlenül bevonjuk a kompetens személyeket egyes szakmai kérdések megvitatásába.

A konzultatív hozzáállás válaszreakciója általában az ellenőrzött szervek vezetőinek és dolgozóinak hasonlóan pozitív munkamagatartása. Tárgyévben azonban az integritás az előző mondatban rögzített eleme meghatározhatatlan okokból kismértékben gyengült. A pozitív megállapításokat is néhány esetben teljesen váratlanul nem az elvárható szakmai kultúrával fogadta az ellenőrzöttek munkatársainak egy csekély része.

Az ellenőrzési módszerek stabilitása és az etikai kódex által megengedett nyitottság tapasztalataink szerint növeli az ellenőrzött szervezetek vagy szervezeti egységek vezetőinek affinitását az esetlegesen tőlük szakmailag távolabb álló témakörök megismerése és befogadása irányában.

Az ellenőrzési tevékenységet szervezetileg, tárgyi technikai feltételrendszerében és önállóságának biztosításában semminemű tényező nem akadályozta.

I/2/a) A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága.

A belső ellenőrzési tevékenységet önálló szervezeti egység keretében 2023-ban is két fő végezte a Jegyző közvetlen irányítása alatt.

A belső ellenőrzés hatóköre a jogszabályi meghatározottság és az Önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal SzMSz-e, valamint megállapodások alapján kiterjed Budaörs Város Önkormányzatára, a Budaörsi Polgármesteri Hivatalra, az Önkormányzat által fenntartott, gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervekre, valamint a budaörsi székhelyű Nemzetiségi Önkormányzatokra, valamint az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságra. Megállapodás alapján a hatókör kiterjed a Budaörsi Német Nemzetiségi Önkormányzat irányítása alá tartozó önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervre a Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjteményre is.

A bizonyosságot adó és a tanácsadó tevékenység körében ellátandó feladataikat a belső ellenőrök előre megtervezett munkamegosztás alapján végezték a Bkr. 15.§ (7) bekezdés a) pontjában meghatározott jogviszonyban, *köztisztviselőként*.

A Bkr. 22.§ (1) bekezdés c) és d) pontjában foglaltak alapján az irodavezető koordinációs és szervezési tevékenysége keretében biztosította, hogy minden a belső ellenőrzés hatókörébe tartozó vizsgálat a jogszabályok és a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyvében foglaltak szerint végrehajtásra kerüljön.

A Bkr.-ben részletezett előkészítési, szervezési, végrehajtási és realizáló-értékelő feladatokat egyaránt az irodavezető és a belső ellenőr látta el 2023-ban. Külső erőforrás bevonására nem került sor.

A Belső Ellenőrzési Iroda munkatársai rendelkeznek a 22/2019.(XII.23.) PM. rendelet 2. § -ban rögzített képzettségi követelményekkel és a szükséges készségekkel, szakmai kompetenciákkal, valamint tapasztalattal. Mindkét köztisztviselő rendelkezik az Áht. 70.§ (4) bekezdésében meghatározott engedéllyel, amely kizárólagos feltétele a tevékenység ellátásának.

Ennek megfelelően az irodavezető és a belső ellenőr is szerepel a belső ellenőrök hivatalos nyilvántartási rendszerében. Kétévente vizsgát tesznek a Bkr. 24.§ (7) bekezdésében meghatározott szakmai továbbképzési követelményekből. Ennek sikeressége okán megszerezték a külön rendeletben szabályozott „ÁBPE továbbképzés” meghatározott moduljaiban előírt képesítést.

A beszámolási időszakban is az ellenőrzési tevékenység középpontjában maradt a tanácsadói tevékenység, amely a preventív és korrekciós jelleget erősítette. Az ehhez szükséges módszeres rendszerszemléletű gondolkodás, a diverzifikált szaktudás és a kreatív megoldások készségének továbbfejlesztése érdekében az irodavezető a Bkr. 22.§ (2) bekezdés c) pontjában előírtak szerint járt el.

A Belső Ellenőrzés szakmai gyakorlatának Nemzetközi Normái szerint a belső ellenőrzést végzők munka-magatartásformájának kötelező irányadó dokumentuma a Belső Ellenőrök Etikai Kódexe. Az irányelv jogszabályi megjelenítése a Bkr. 17.§ (3) bekezdésében található. Az etikai normarendszer elemei beépültek a Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyvébe.

A Hivatal belső ellenőrei az államháztartásért felelős miniszter által kiadott és a kézikönyvben szereplő Etikai Kódex normái szerint alakították ki vizsgálati módszereiket és szakmai attitűdjeiket.

Összességében megállapítjuk, hogy az iroda munkatársainak magatartása, hozzáállása szakmailag és etikailag elfogulatlan volt 2023. évben.

A stabil szakmai alapok mellett az előítélet-mentesség, a józan szakmai ítélőképesség is hozzájárult a tárgyilagosság megtartásához.

A hazai standard tiltó rendelkezését betartva a belső ellenőrök nem végeztek operatív tevékenységet a Polgármesteri Hivatal feladatainak ellátásában, nem gyakoroltak és nem gyakorolnak döntési jogot.

A következő táblázat a Belső Ellenőrzési Iroda munkatársainak tervezett és tényleges ellenőri napjait mutatja be:

(a táblázat tartalmát és szerkezetét a PM útmutató határozta meg)

**Létszám és erőforrás
2023. év**

PM. 1. számú melléklet

Költségvetési szerv neve: Budaörsi Polgármesteri Hivatal		Belső ellenőr közszolgálati jogviszonyban ¹		Saját erőforrás összesen ²		Külső szolgáltató ³		Külső erőforrás összesen ⁴		Bruttó Erőforrás összesen		Megállapodás alapján ellátott belső ellenőrzés esetén				Az adott szervezetre fordított erőforrás összesen (korrekciós oszlop)		Adminisztratív személyzet ⁵					
terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény		
		betöltési tervezett létszám (fő) ⁶	rendelkezésre álló létszám (fő) ⁷		ellenőri nap		fő		ellenőri nap		ellenőri nap		más szervezetre fordított kapacitás (-) ellenőri nap		más szervezetre az adott szervezetre fordított kapacitása (+) ellenőri nap		ellenőri nap		betöltési tervezett létszám (fő)		rendelkezésre álló létszám (fő)		
Budaörsi Polgármesteri Hivatal (I.+II.)		0,00	0,00	2,00	2,00	252,00	222,00	0,00	0,00	0,00	0,00	252,00	222,00	0,00	0,00	0,00	0,00	252,00	222,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I. Budaörsi Polgármesteri Hivatal		0,00	0,00	2,00	2,00	130,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	130,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	130,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Hozzárendelt szervek összesen						122,00	122,00					122,00	122,00					122,00	122,00				

I/2/b). A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19. §)

A Bkr. 18-19.§. jogszabályi szintre emeli nemzetközi és a hazai belső ellenőrzési standardok irányelveit, amelyek rögzítik, hogy a belső ellenőrnek függetlennek kell lennie és tárgyilagosan kell végezni a munkáját.

A jegyző a szervezeti függetlenség biztosításán kívül, úgy alakította ki a belső ellenőrzés munkavégzésének szellemi és technikai környezetét, hogy lehetőség szerint ne legyen olyan befolyásoló tényező, amely veszélyeztetné a belső ellenőrzés elfogulatlan véleményalkotását. A Belső Ellenőrzési Iroda tevékenységét a jegyzőnek közvetlenül alárendelve végzi, és véglegesített jelentéseit közvetlenül neki és a polgármesternek küldi meg.

A Bkr. 19.§. (1) bekezdése alapján a jegyző önállóságot biztosított az Éves Ellenőrzési Terv kidolgozásában, a kockázatelemzési módszerek alkalmazásában, az ellenőrzési programok elkészítésében, az ellenőrzési módszerek kiválasztásában, és az ellenőrzési jelentések összeállításában. Önállóan és függetlenül jár el a belső ellenőrzés a következtetések és ajánlások kidolgozásában is.

A Bkr. 19.§ (2) bekezdése szerint a belső ellenőrnek nem lehet döntési joga és nem vállalhat felelősséget a Hivatal ellenőrzési feladatokon kívüli egyéb tevékenységében. A jogszabálynak megfelelően a belső ellenőrök nem vettek részt a Polgármesteri Hivatal operatív működésével kapcsolatos feladatok ellátásában és az irányítási tevékenységben sem.

A szervezeti struktúra felépítése következtében a Belső Ellenőrzési Iroda szakmai és szervezeti függetlensége biztosított, a belső ellenőrök nem rendelkeznek az ellenőrzött tevékenység feletti hatáskörökkel. A jogszabályi előírásoknak megfelelően nem vesznek részt a Hivatal működésével kapcsolatos döntések meghozatalában, pénzügyi tranzakciók kezdeményezésében vagy jóváhagyásában. Nem irányítanak a Hivatal által alkalmazott, a belső ellenőrzésen kívüli szervezeti egységhez tartozó munkatársat. Pénzügyi kötelezettséget nem vállalnak.

I/2/c). Összeférhetlenségi esetek (Bkr. 20.§)

A belső ellenőrök tudatosan tartózkodtak az olyan konkrét folyamatok értékelésétől, amely felvetheti az összeférhetlenség bekövetkezését.

Az objektivitás és a tárgyilagosság elvének érvényesítésével a belső ellenőrök nem kényszerültek semmilyen minőségi kompromisszumra. Az objektivitásra, illetőleg a komplex értékelésen alapuló szakmai megállapításokra irányuló, pozitív készítés, kényszer nélküli fenntartása volt a legfontosabb biztosítéka és garanciája a költségvetési ellenőrzés hatékonyságának.

Az összeférhetlenség kizárásának másik fontos tényezője, hogy a belső ellenőrzés befolyástól mentesen döntött a vizsgálatok hatókörének meghatározásáról, a vizsgálati módszerek kiválasztásáról, a munka elvégzésének módszereiről és az eredmények kommunikálásának formájáról.

A beszámolási időszakban a belső ellenőr, illetve a belső ellenőrzési irodavezető tekintetében az összeférhetetlenség Bkr.-ben leírt esetei nem álltak fenn. Az összeférhetetlenségi esetek bekövetkezésének lehetőségét az irodavezető valamennyi ellenőrzés előkészítési szakaszában vizsgálta.

***I/2/d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása
[Bkr. 25.§ a) - e) pontok]***

A belső ellenőrök – érvényesítve a Bkr. 25.§-ban biztosított jogosítványukat – betekintheznek az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó, minősített adatokba, üzleti és gazdasági titkot tartalmazó iratokba, a közszolgálati alapnyilvántartásba és egyéb dokumentumokba a meghatározott adatvédelmi előírások betartása mellett. Az ellenőrzött szervezetek vezetői minden esetben közreműködtek az adatszolgáltatásban az ellenőrzési cél elérése érdekében, amely egyben a közös érdekeket is képviselte. A belső ellenőri jogok érvényesítését semminemű körülmény nem korlátozta.

I/2/e) A Belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők.

A feladatellátást meghatározó mértékben befolyásoló akadályozó tényező nem merült fel 2023-ban. A szervezeti függetlenség megteremtésével létrejött az a normákban elvárt állapot, hogy nem állt fenn olyan feltétel, amely veszélyeztette volna a belső ellenőrzés elfogulatlanságát.

Az ellenőrzések tárgyi technikai feltételrendszere nem változott az előző évekhez viszonyítva. Összességében mind az elhelyezés, mind az ergonómiai feltételek, és a technikai ellátottság megfelelő, biztosítja a zavartalan munkavégzést.

Az éves terv feladatainak elvégzése során a teljes munkaidőalap felhasználásra került a tartalékidővel együtt.

I/2/f) Az ellenőrzések nyilvántartása (Bkr. 22.§. és 50.§)

A Bkr. 22.§ (2) bekezdés b) és e) pontjában rögzített nyilvántartások vezetése folyamatban van. A hivatkozott jogszabályi szakasz (2) bekezdésében szereplő tartalom jelenik meg a keletkező nyilvántartásokban.

I/2/g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Az ellenőrzési tapasztalatok alapján 2024-ben is szükséges az Önkormányzat fenntartása alá tartozó, gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervek belső kontrollrendszerrel összefüggő szabályzatai tartalmának, egymással való összhangjának folyamatos felülvizsgálata. A tevékenység során indokolt a tanácsadás intenzitásának fokozása, illetőleg a gyakorlati megvalósítás eredményességének javítása érdekében esettanulmányok helyszíni konzultáció keretében történő bemutatása, illetőleg a gyakorlat szimulálása.

A vizsgálati módszerek alkalmazásában preferálni kell a rendszerszemléletet, mivel az államháztartás működésének és gazdálkodásának központi szabályozása rendszerek és alrendszerek egymásra visszaható kölcsönhatására alapozza a közfeladatok ellátását.

2024. évben hangsúlyt fektetünk a kiadások felhasználásának hatékonyságára, egyes intézmények leltározási tevékenységére, a vagyonvédelemre. Továbbra is vizsgáljuk a készpénzgazdálkodás szabályszerűségét és biztonságát.

Az Állami Számvevőszék más önkormányzatoknál végzett ellenőrzései ellenőrzési megállapításai között számos a teljesítésigazolásokkal kapcsolatos szabályszerűségi kritika található. A teljesítésigazolások fogalmának tisztázása és a műveletet alátámasztó dokumentumok körének ellenőrzése kiemelt fontosságú feladat lesz a következő évben is, melyet közvetlenül vagy közvetett módon az Önkormányzat valamennyi intézményénél ellenőrzünk. Tanácsadási tevékenységünk is kiterjed a teljesítésigazolást alátámasztó dokumentumok fajtáinak ellenőrzése különböző szerződéstípusonként elkülönítve.

A belső ellenőrzésnek a jövőben is figyelmet kell fordítani a vezetés segítésére a helyes kockázatkezelési módszerek kiválasztásában, az integritásmenedzsment fejlesztésében és a jogszabályokban előírt vagy a jegyző által elrendelt jelentési kötelezettségek kötelezően előírt határidőben történő végrehajtásában.

Az ellenőrzések módszereiben a tanácsadó és preventív jelleg mellett párhuzamosan erősíteni kell a tényfeltáró és a számonkérő ellenőrzéseket. Utóbbi módszerek elhanyagolása ugyanis a gazdálkodási magatartásforma fellazulásával járhat együtt.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48.§ a) - c) pont)

A Belső Ellenőrzési Iroda tanácsadási tevékenységével hozzájárult egy olyan beszámoltatási rendszer kialakításához, amely egyrészt integrált, másrészt elemzi és értékeli az integritási kockázatokat a szervezeti célok függvényében. Az ilyen típusú feladatellátást a Bkr. 21.§ (4) bekezdésében meghatározott tanácsadási tevékenység keretében láttuk el.

A tanácsadói tevékenységbe tartozó másik lényeges terület a vezetőség szakértői támogatása a kockázatkezelési és szabálytalanságkezelési rendszerek folyamatos továbbfejlesztésében.

A Bkr. 37.§ (1) bekezdése meghatározza a tevékenység ellátásának módját, amely felkérés alapján, írásban vagy szóban történhet. A felkérésnek tartalmaznia kell a tanácsadó tevékenység tárgyát, célját, valamint a tevékenység elvégzésének formáját és határidejét. Hivatalunkban írásos tanácsadási tevékenységre megbízást a jegyző adhat.

A tanácsadási tevékenység elvégzése során az Iroda minden esetben figyelembe vette a tanácsadást kérő igényeit és célkitűzéseit, de a tárgykörben kialakított véleményét kizárólag a tényekre, a jogszabályi előírásokra és a szakmai tapasztalatokra alapozva fogalmazta meg.

A következő táblázatban az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal működése és gazdálkodása szempontjából általunk jelentősnek minősített **tanácsadói tevékenységünket** foglaljuk össze.

Sor szám	Megrendelő szervezet	Tárgy	Eredmény
1.	Az önkormányzati irányítás alá tartozó intézmények vezetői	Az integritással összefüggő jogszabályokban előírt szabályzatok és eljárásrendek tartalma és elkészítésének módszere.	Az intézmények vezetői összeállították az integrált kockázatkezeléssel, a szervezeti integritást sértő események kezelésével és egyéb etikai normákkal összefüggő szabályzataikat, melyek működtetésével csökkent az integritási kockázatok negatív hatása.
2.	Az önkormányzati irányítás alá tartozó óvodák vezetői	Az integrált kockázatkezelés elméletével és gyakorlati lebonyolításával kapcsolatos kérdések.	Az intézményekben megerősödött a folyamatalapú integrált kockázatkezelés, melynek résztvékenységei specifikálódtak, és a kiszámíthatatlan piaci helyzetben is alkalmassá váltak cselekvési programok kialakítására.
3.	A hivatal szervezeti egységeinek vezetői	A külső ellenőrzésekről készítendő nyilvántartás és beszámoló összeállításának módszere.	Valamennyi szervezeti egység határidőre elkészítette a Bkr.-ben előírt nyilvántartását és beszámolóját.
4.	Budaörsi Latinovits Színház igazgatója	A külső ellenőrzések fogalmával kapcsolatos kérdéskör	Az intézményben helyesen értelmezték a Bkr. szerint külső ellenőrzésnek minősülő vizsgálatokat, és ennek megfelelően elkészítették az intézkedések végrehajtásáról szóló beszámolót.
5.	Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár igazgatója	A külső és belső ellenőrzésekre készített intézkedési tervek végrehajtásáról szóló beszámoló.	A külső ellenőrzések javaslatai alapján készült intézkedési tervek végrehajtásáról a Bkr. 47. § (2) bekezdése szerinti tartalommal gondoskodtak. A belső ellenőrzések folyamányaként készített intézkedési tervek végrehajtásáról a Bkr. 45. § (2) bekezdés előírásait alkalmazták.
6.	Valamennyi gazdasági szervezettel nem rendelkező intézmény vezetője.	A Bkr. szerinti Nyilatkozat összeállításának módszerei.	A Bkr. szerinti belső kontrollrendszer működéséről szóló Nyilatkozatot szabályszerűen és a valóságnak megfelelően állították össze.
7.	BTG Nonprofit Kft. vezetői	Energiatakarékossági intézkedések társaságon belül megvalósítható lehetőségei.	Az ügyvezető által írásban kiadott energiatakarékossági utasítás valamennyi részletét betartották.
8.	BTG Nonprofit Kft. vezetői	A leltározási tevékenység lebonyolítása egyes módszereinek értelmezése.	A Szabályzatot módosították a fogalom értelmezések jogszabályokhoz való igazításával.

9.	Az önkormányzati irányítás alá tartozó óvodák vezetői	A felvett ellátmányok kezelésének, nyilvántartásának módjára vonatkozó kérdések.	A szóbeli tanácsadás alapján ellenőrzési tapasztalatok szerint konzekvensen betartják az ellátmány elszámolás pénzkezelési szabályzatban foglalt előírásait.
10.	Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény (Heimatismuseum)	A Beszerzési Szabályzatban szereplő különböző értékhatárok anomáliái.	A Szabályzatban megteremtették az egyes fogalmak közötti logikai összhangot, különös tekintettel az egyes értékhatárok egyértelmű meghatározásával.

A tanácsadó tevékenység részleteinek bemutatása:

1. Az intézmények vezetői:

Az integritással összefüggő jogszabályokban előírt szabályzatok és eljárásrendek tartalma és elkészítésének módszere.

A szervezeti integritás egyik jelentős területe a szabályozottság. 2022-ben a helyénvalósági dokumentumok összeállításával kapcsolatban akadtak nehézségei az intézmények vezetőinek. Ezek hatályba helyezéséről utóellenőrzés keretében győződünk meg. A problémák súlypontja azonban áthelyeződött a kötelező szabályzatok előírásainak betartására, illetőleg a különböző dokumentumok összefüggéseinek megteremtésére. A konkrét felmerülő gyakorlati problémákra szakmai értekezletek formájában adtunk választ.

2. Az óvodák vezetői:

Az integrált kockázatkezelés

Az önkormányzati fenntartású óvodákban hatályba helyezték az integrált kockázatkezelési szabályzatokat. A dokumentumok nagy része azonban nem nyújtott megfelelő elméleti alapot a tevékenység hatékony és életszerű végrehajtására. Gyakorlati módszereket és dokumentációs mintákat pedig egyáltalán nem tartalmaztak az eljárásrendek.

2023.-ban személyes konzultációk formájában több alkalommal is összefoglaltuk az óvodák vezetői számára az integrált kockázatkezelés elméleti és gyakorlati összefüggéseit. Szimulációs gyakorlatok formájában bemutattuk az integrált kockázatkezelés működtetéséhez alapvetően szükséges dokumentumok vezetésének módszereit. Áttekintettük az egyes dokumentumok elkészítésének kronológiai sorrendjét az integrált kockázatkezelési intézkedési terv, a kockázati leltár, és a kockázatok és kontrollok nyilvántartása iratminták tartalmának kitöltése formájában.

Tárgyévben ismételten felülvizsgáltuk az integrált kockázatkezelési tevékenység elvégzésének rögzítésére szolgáló dokumentumok tartalmát. Megállapítottuk, hogy a vizsgált időszakban a feladatot sikeresen teljesítették, a dokumentumokban megállapítható a kockázatok pillanatnyi státusza.

3. A hivatal szervezeti egységeinek vezetői:

A külső ellenőrzésekről készítendő nyilvántartás és beszámoló összeállításának módszere.

A probléma a beszámolási időszakban újra felmerült, ezért szükség volt szóbeli tanácsadásra.

Megállapítottuk, hogy a Bkr. 14.§ (1) bekezdése alapján a Hivatal szervezeti egységeinek vezetői gondoskodtak a külső ellenőrzések koordinációjáról, és éves bontásban nyilvántartást vezettek a külső ellenőrzések javaslatai alapján készült intézkedési tervek végrehajtásáról, a Bkr. 47. § (2) bekezdés szerinti tartalommal. Figyelemfelhívó levelet küldtünk a Hivatal szervezeti egységeinek vezetői részére a jogszabályi kötelezettség teljesítése érdekében.

A Bkr. 13.§ (1) bekezdése alapján egyértelműsítettük a külső ellenőrzések fogalmát és elméleti útmutatást adtunk a nyilvántartások alapján készítendő beszámoló tartalmáról. A tanácsadás eredménye, hogy az intézmények a Bkr. 14.§ (2) bekezdésében szereplő határidőig (tárgyévot követő év 01.31.) megküldték a beszámolókat a Belső Ellenőrzési Irodának.

4. Budaörsi Latinovits Színház igazgatója:

A külső ellenőrzések fogalmával kapcsolatos kérdéskör

A Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei vezetőinek adott tanácsadással párhuzamosan, azonos tartalommal figyelemfelhívó levelet küldtünk az intézmény vezetője részére a jogszabályi kötelezettség teljesítése érdekében.

Szóbeli konzultáció formájában is tanácsot adtunk a témakörben.

5. Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár igazgatója:

A külső és belső ellenőrzésekre készített intézkedési tervek végrehajtásáról szóló beszámoló.

Az intézmény igazgatójának jogszabály értelmezési problémái voltak a külső és belső ellenőrzések fogalmával kapcsolatosan. Szimulációs gyakorlat formájában magyaráztuk el a jogalkotó által kissé túlbonyolított táblázat kitöltésének szabályait.

6. Valamennyi gazdasági szervezettel nem rendelkező intézmény vezetője:

A Bkr. szerinti Nyilatkozat összeállítása.

A kitöltés módszerei ebben az évben is gondot jelentettek az intézmények vezetői számára, de a témakör felszínén tartását a jogszabályban megjelenített formai változások is indokolják.

Bkr. 11.§ (1) bekezdése előírja a költségvetési szervek vezetői számára, hogy a költségvetési beszámoló összeállításával egy időben Nyilatkozatot állítsanak össze az általuk vezetett intézmény belső kontrollrendszeréről.

A jogszabály 1. mellékletében szereplő Nyilatkozatot – melynek meghatározó részében a belső kontrollrendszer öt elemének tárgyévi helyzetét kell értékelni – valamennyi költségvetési szerv kitöltötte. Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó, gazdasági szervezettel nem rendelkező intézmények vezetői számára évek óta gondot jelent a belső kontrollrendszer összefüggéseinek értelmezése. 2024-ben is tanácsot kértek 2023. évről szóló Nyilatkozatok szakszerű megfogalmazásával kapcsolatban.

A belső ellenőrzés jogszabályi kötelezettség alapján folyamatosan figyeli az intézmények belső kontrollrendszerének szabályozottságát és működtetését. Tanácsainkat ezért közvetlen gyakorlati tapasztalatokra építettük.

Az intézmények belső kontrollrendszere – az általános fogalomrendszer azonosságai mellett – a szervezetek sajátosságaitól függően egy-egy részében különbözik egymástól. Az intézményi sajátosságok miatt a Nyilatkozatok kisebb-nagyobb mértékben eltérnek egymástól. Tanácsadási tevékenységünket ezért valamennyi költségvetési szervre ki kellett terjesztenünk. A személyes konzultációk és a dokumentumok áttekintése után sikerült a vezetőket felkészíteni a jogszabálynak megfelelő szakmai színvonalú Nyilatkozatok összeállítására.

7. BTG Nonprofit Kft. vezetői:

Energiatakarékossági intézkedések.

A 2023. évi kiszámíthatatlan mértékű és drasztikus volumenű energia árrobbanás különösen érzékenyen érintette az Önkormányzat 100 % -s tulajdonában lévő gazdasági társaságát. A Polgármesteri Hivatal menedzselésével rövid, közép és hosszútávú intézkedéseket foglalmaztak meg a társaság vezetői a vagyonkezelésükben álló önkormányzati tulajdonú létesítmények üzemeltetésének fenntartása érdekében. A legsúlyosabb problémát a Városi Uszoda és Sportcsarnok működtetése jelentette. Képviselő-testületi döntés született az uszoda átmeneti bezárásáról.

Saját hatáskörben a társaság takarékosági intézkedéseket vezetett be a létesítményein belül, melyeknek betartását folyamatosan monitoringozták. Összességében megállapítható, hogy a társaság a tőle elvárható magatartásformát tanúsította a piaci környezetben bekövetkezett negatív hatások mérséklése céljából. Irodánk a takarékosági intézkedések tartalmára és írásbeliségére adott tanácsokat a társaság vezetőinek.

8. BTG Nonprofit Kft. vezetői:

A leltározási tevékenység lebonyolítása egyes módszereinek értelmezése.

A társaság Leltárkészítési és Leltározási Szabályzatában meghatározott leltározási módszerek teljeskörűek, azonban néhány fogalom félreértelmezhetősége miatt nem egyértelmű, hogy melyik évben milyen leltározási módszer alkalmazása szükséges az egyes eszközcsoportokra vonatkozóan.

Szóbeli konzultáció formájában instrukciókat adtunk a Szabályzat pontosításának alternatívájáról és az intézkedési tervben meghatározták a végrehajtás határidejét, melynek végrehajtását a legközelebbi leltározás során áll módunkban ellenőrizni.

9. Az önkormányzati irányítás alá tartozó óvodák vezetői:

A felvett ellátmányok kezelésének, nyilvántartásának módjára vonatkozó kérdések.

Közvetett tapasztalataink alapján a korábbi tanácsadásaink ellenére sem egyértelmű minden óvodában az ellátmánykezelés és elszámolás rendszere. A gyakorlati problémák permanens megjelenése miatt

2023. évben is szükség volt tanácsadásra egyes részkérdésekben. A következőkben összefoglaljuk a hiányosságok lényegét:

Az óvodák házipénztárai a Polgármesteri Hivatal kijelölt helyiségeiben működnek. A házipénztárakból a Pénzkezelési Szabályzatukban meghatározott feltételekkel vehetnek fel ellátmányokat. Néhány intézményben nem határozták meg azon dolgozók nevét, vagy munkakörét, akik az ellátmányból pénzt felvehetnek, és vásárlásra jogosultak.

Áttekintettük a felvett ellátmányok nyilvántartásának rendjét, az ellátmányból történő felvétel módjait, és az elszámolási technikákat. Szűrőpróbaszerű ellenőrzések formájában meggyőződünk arról, hogy – az általunk vizsgált helyszíneken – fejlődés történt az elszámolás technikájában.

10. Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény (Heimatmuseum):

A Beszerzési Szabályzatban szereplő különböző értékhatárok anomáliái.

A Beszerzési szabályzat előírásai alapvetően jogkövetőek, azonban az egyes értékhatárok meghatározásánál és elkülönítésénél félreérthető rendelkezéseket tapasztaltunk, ezek pontosítására sort kell keríteni.

Szükségessé vált az értékhatárok pontosítása az áttekinthetőség céljából a szabályzat ezen részének átalakítására szóbeli konzultáció formájában javaslatot adtunk. javaslatunkra fogadókészsnek bizonyultak, és az intézkedési tervben már meg is jelenítették a módosítás lényegét

II. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN [Bkr. 48.§ b) pontja]

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése javítása érdekében tett fontosabb javaslatok. [Bkr. 48.§ ba)]

2023-ban a Bkr. szerinti a bizonyosságot adó tevékenység körében folytattuk a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének felülvizsgálatát, tekintettel a gazdaságosság, hatékonyság és az eredményesség követelményeire. Az egyes vizsgált szervezetek belső kontrollrendszerének azon elemeire irányítottuk a figyelmet, amelyek szabályozásával és működtetésével kapcsolatban a korábbi ellenőrzések során hiányosságokat állapítottunk meg. Központba került az integrált kockázatkezelési rendszerek és a szervezeti integritást sértő események kezelésével összefüggésben kidolgozott belső eljárásrendek ellenőrzése, mivel ezek az alrendszerek játszanak kulcsfontosságú szerepet a szervezeti integritás fejlődésében. Javasataink zömét az integrált kockázatkezelés gyakorlatával és dokumentálásával kapcsolatos instrukciók képezték.

A belső kontrollrendszer permanens felülvizsgálata, illetőleg a folyamatos, a hivatali specifikumokat is figyelembe vevő tanácsadás fenntartása továbbra is indokolt. A belső

kontrollrendszer elemeinek harmonikus egységben történő működtetése a jelenlegi kiszámíthatatlan gazdasági környezetben az intézményirányítás kulcsfontosságú tényezőjévé vált.

A Bkr. 49.§ (1a) bekezdése előírja, hogy az önkormányzatok belső ellenőrzési szervezetének az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentésben elkülönítve kell bemutatni az Önkormányzat végrehajtó szervének és az irányított szervezeteknek a belső kontrollrendszeréről szóló megállapításait.

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48.§ bb) pont)

Általános szakmai irányelv, hogy a belső kontrollrendszer elemeit mindig összefüggéseiben kell vizsgálni. Az egyes alrendszerek nyilvánvalóan nem függetlenül léteznek, működésüket a szinergia jellemzi, következésképp egymást erősítik, gyengítik. A leírt kapcsolatrendszer lényegéből viszont az következik, hogy a rendszer minden elemét egyenként oly módon kell felépíteni, hogy illeszkedjenek a többi elem sajátosságaihoz.

2.1. A Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszere öt elemének értékelése.

a) Kontrollkörnyezet:

A beszámolási időszakban, a Polgármesteri Hivatalban olyan kontrollkörnyezet működött, amelyben áttekinthető a szervezeti struktúra, egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok. A humánerőforrás gazdálkodást tudatosan megtervezett. Az integritásmenedzsment biztosította a szervezeti célok és értékek irányába való elkötelezettség fejlesztését és elősegítését. A szervezet minden szintjén a jegyző meghatározta az etikai elvárásokat és az integritás elvei érvényesültek valamennyi köztisztviselő munkamagatartásában.

A Jegyző – a Kockázatkezelési Bizottság és annak tanácsadói közreműködésével - Integritási Jelentésben foglalta össze a Hivatal 2023. évi szervezeti integritást elősegítő gyakorlatát. Az értékelés a következő területekre terjedt ki:

- a szervezet működtetése, működésének szabályai
- szervezeti stratégia, célkitűzések
- személyügyi-menedzsment értékelések
- integrált kockázatok elemzése és kezelése
- belső ellenőrzés és kontrollmechanizmusok
- etikus és átlátható működés

Az Integritási Jelentés rögzíti, hogy az integritás-menedzsment és annak belső szervezetei jó koordinációs készséggel és következetes irányítással biztosították a belső kontrollrendszer funkcióinak megvalósítását, melyeket az államháztartásról szóló CXCV. törvény (továbbiakban Áht.) 69. § -a határoz meg. A kontrollkörnyezet alapozza meg a szervezeti kultúrát, amely támogatja az egyéni és szervezeti integritást. A Képviselő-testületi határozatban foglalt etikai normák megvalósítása sikeresnek minősíthető.

A Bkr. 6.§ (2) bekezdése előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló erőforrások átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

A Jegyző a kontrollkörnyezet egyik legfontosabb részét képező belső szabályozási rendet az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Ávr.) 13.§-nak, illetőleg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban Szt.) 14.§ (5) bekezdésének rendelkezései szerint alakította ki.

A Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmában és szerkezetében igazodik az Ávr. 13.§ (1) bekezdésében meghatározott követelményekhez.

Az Ávr. 13.§ (2) bekezdésében előírtakhoz igazodva a Jegyző belső szabályzatokban rendezte a működéshez kapcsolódó, pénzügyi kihatással bíró jogszabályban nem, vagy megengedő jelleggel szabályozott kérdéseket.

Gondoskodott a szabályzatok folyamatos karbantartásáról, illetőleg elrendelte a még indokolt változtatások végrehajtását. A módosítások elsődlegesen a beszerzési tevékenység értékhatárára és műveleteinek végrehajtására irányultak.

A Beszerzési Szabályzatban rögzítették egyes részfeladatok elektronikus végrehajtásának szabályait. Kidolgozták a kötelezettségvállaláshoz tartozó részműveletek az EcoSigno rendszerben történő végrehajtását.

Az integritás-irányítási rendszerrel biztosította a Jegyző, a szervezeti kultúra egységét, az értékek, elvek, célkitűzések és szabályok meghatározását. Törekedett annak a célnak az elérésére, hogy a Hivatalban dolgozó köztisztviselők egyéni érdekei és a Hivatal szervezeti érdekei közelítsenek egymáshoz. A munkavállalói érdekek mindenkor figyelemmel kísérésével, és azok egy részének megvalósításával a beszámolási időszakban tovább javult a dolgozók elkötelezettsége a szervezeti célok megvalósítása irányában.

A Polgármesteri Hivatal működésének egyik legfontosabb alapelve az elkötelezettség a szakértelem mellett. A hízagmentes folyamat és kontrollrendszer automatikus működtetése stabil biztosítéka a szakmaiságnak.

A beszámolási időszakban tovább erősödött az erőforrások átlátható felhasználásának feltételrendszere. A szabályozottság színvonala a Hivatalban kiemelkedő, ezzel összefüggésben a kockázati besorolása alacsony.

A hivatali szervezet az irányító szerv által meghatározott célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelően működött a beszámolási időszakban. A kontrollkörnyezetben megvalósult a szervezeti kultúra és a vezetői kultúra összhangja. A hivatali működésben szemléletesen megjelentek azok az értékek, munkamagatartásformák, szokások, amelyek nélkülözhetetlenek az Önkormányzat stratégiai és taktikai céljai megvalósításához és egyidejűleg a lakossági elvárások teljesítéséhez.

A Polgármesteri Hivatal integritásirányításának alapvető jellemzője, hogy érvényesültek a felelős szervezetrányítás elvei. A folyamatos és tudatos irányítás, a módszertani fejlesztések, a megfelelő időben alkalmazott paradigmaváltások eszközeivel a Hivatalban egy olyan szervesen egymásra épülő elemekből álló belső kontrollrendszer működik, amely képes a szabályozottság és a szabályszerűség biztosítására, valamint a gyakorlatban is alkalmas a szervezet működését alapvetően befolyásoló belső és külső kockázatok feltárására, valamint ezek kezelésére.

A hivatali szervezet működése átlátható, az értékelvűség beépült a szabályozási és működtetési folyamatokba, a belső kontrollrendszer valamennyi eleme elősegíti az önkormányzati és a szervezeti célok elérését. Közvetett tapasztalatok alapján azt is rögzíthetjük, hogy a szervezetrányítási módszerek hozzájárultak az Önkormányzat és a Hivatal tevékenységével kapcsolatos lakossági bizalom növeléséhez.

A Hivatal kontrollkörnyezete meghatározta az egész szervezet működésének kereteit, lefektette a szervezeti kultúra alapköveit. A kontrollkörnyezet változásai pozitív irányba mozdították el a szervezet alkalmazkodó képességét az eddiginél kiszámíthatatlanabb és veszélyesebb kockázati tényezőkhöz.

Az értékelvűség elemei tudatos beépítésével sikerült megóvni a szervezet sérülékenységét a hektikusan jelentkező negatív hatásoktól.

Célok és szervezeti felépítés

A Hivatal szervezeti céljai jogszabályokban meghatározottak, az alapvető működési feladatokat az SzMSz. és az Alapító Okirat tartalmazza. A foglalkoztatottak számára kiemelt fontosságú szervezeti felépítés és azon belül a maguk feladatának és hatáskörének ismeretét ugyancsak az SzMSz. biztosítja. A Hivatal vezetésének tevékenységével szemben az egyik legfontosabb jogszabályi előírás, hogy a rájuk bízott eszközöket forrásokat, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen használják fel. A Hivatal belső eljárásrendjei összefüggésükben és együttesen alkalmazva megfelelnek ezen követelményeknek.

Belső szabályzatok

A Bkr. 6.§ (2) bekezdése előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló erőforrások átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. 2023.-ban a Hivatal korábban hatályba léptetett szabályzatai megfelelőséget biztosítottak az integritás szempontjából. A Hivatal belső szabályozottsága valamennyi fő és részfolyamatra kiterjedt, s ezek rendelkezései biztosítják a közpénzek rendeltetésszerű és hatékony felhasználását.

A szabályzatok aktualizálásával és finomhangolásával tovább erősödött az erőforrások átlátható felhasználásának feltételrendszere. A szabályozottság színvonala a Hivatalban továbbra is kiemelkedő, ezzel összefüggésben a kockázati besorolása alacsony.

A Polgármesteri Hivatal szabályzatai és eljárásrendjei kiterjednek a szervezet valamennyi tevékenységére. Megállapítottuk, hogy a Hivatal aktuális szabályzatokkal rendelkezik a közbeszerzési, a vagyongazdálkodási, a számviteli és a működési feladatai területén. A korábbi években kialakításra kerültek a belső kontrollrendszerrel összefüggő szabályzatok is. A Hivatal Belső Kontroll Kézikönyve szemléletmódjában és tartalmában olyan irányelveket tartalmaz, amelyek alkalmasak a szervezeti integritás stabilizálására és tovább fejlesztésére, valamint hatékony eszközei a korrupció ellenes működés és gazdálkodás megvalósításának.

Megállapítottuk, hogy a Polgármesteri Hivatal Szt.-ben, Bkr.-ben és Ávr.-ben előírt szabályzatai betöltik a jogszabályban meghatározott funkciójukat és következetes alkalmazásuk esetén lehetőség van az Áht. 70.§-ában meghatározott célok megvalósítására.

Feladat és felelősségi körök

A Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza a szervezeti felépítést, a működés rendjét és az adott költségvetési szerv szervezeti ábráját. A nevesített munkakörökhöz tartozó feladat - és hatásköröket, valamint a hatáskörök gyakorlásának módját is szabályozták.

A folyamatok meghatározása és dokumentálása

A Hivatal vezetői Bkr. 6.§ (2) bekezdése alapján olyan folyamatokat alakítottak ki és működtettek a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló erőforrások átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

Humán-erőforrás

A Polgármesteri Hivatalban a Bkr. 6. § (1) bekezdésének megfelelően átlátható a humán-erőforrás-kezelés és világos a szervezeti struktúra. A humánpolitikai célrendszer igazodik az egész szervezet Alapító Okiratában és SzMSz-ben megfogalmazott stratégiai küldetéséhez.

Etikai értékek és integritás

A Polgármesteri Hivatal szervezeti szintjén az integritás azt fejezi ki, hogy a Hivatal kinyilvánított értékei és elvei szerint működik, tevékenysége megfelel a létrehozó jogszabályban meghatározott közérdekű céloknak.

A Hivatal belső kontrollrendszerrel összefüggő szabályzataiban szerves összefüggés van az egyes elemek között, tehát megjelent az integrált szemléletű kockázatkezelés és a kontrollkörnyezet részeként az értékelvűség. Az integritás meghatározó eleme lett a Hivatal munkakultúrájának.

A kontrollkörnyezet kialakításának lényeges folyamata a szervezeti kultúra kialakítása és alkalmazása. A Hivatalban tudatos tevékenység eredményeként sikerült bevezetni egy olyan szervezeti kultúrát, amelyben a szervezetben megjelenő értékek (attitűdök, szokások, vélekedések) pozitívan hatnak a munkatársak viselkedésére, magatartásformájára. A szervezeti kultúra olyan szervezeti atmoszférát alakított ki, amely meghatározza azt, hogy a szervezet hogyan bánik alkalmazottjaival, céljaival és környezetével.

Ez a munkamagatartás-forma mérhető és nem mérhető indikátorokon keresztül szemlélteti a szervezet eredményességét és a változásokhoz való alkalmazkodó képességét. A többször módosított költségvetés eredményes végrehajtása, a jogszabályban meghatározott kötelező feladatok és az önként vállalt feladatok sikeres végrehajtása bizonyította a szervezeti kultúra kiváló minőségét a beszámolási időszakban.

b) Integrált Kockázatkezelés

A Polgármesteri Hivatalban a Bkr. 7.§ (1) bekezdése szerint integrált kockázatkezelési rendszert működik. A kialakított rendszer alkalmas a Hivatal valamennyi tevékenységében rejlő és a szervezeti célokkal összefüggő kockázatok megállapítására. Az integrált rendszer elősegíti az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedések meghatározását, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követését.

A jegyző a Bkr. 7.§ (4) bekezdésében meghatározott kötelezettségének oly módon tett eleget, hogy 2010-től kezdődően Kockázatkezelési Bizottságot működtet a Hivatalban. A jogszabályi szakaszban megjelölt *szervezeti felelős* a Jegyző kijelölése alapján a Kockázatkezelési Bizottság Elnöke. A bizottság tagjai a szervezeti egységek folyamatgazdáiból, illetőleg vezetőiből tevődnek össze. A szakmai összetétel biztosítja, hogy a tevékenység során az ágazati irányelveket is figyelembe vegye a bizottság. A grémium munkáját segíti a kijelölt kockázatmenedzser, valamint tanácsadási jelleggel a Belső Ellenőrzési Iroda munkatársai.

A Jegyző az integrált kockázatkezelés tartalmára vonatkozóan a Bkr. 7.§ (2)-(5) bekezdések rendelkezéseit tekintette irányadónak.

2023. évben folytatódtak a negatív piaci környezeti hatások, melyek újabb kihívások elé állították a Hivatal vezetését. A külső környezeti hatások további működési és pénzügyi problémákat okoztak az Önkormányzat és a Hivatal tevékenységeinek a lebonyolításában. A kockázatkezelés permanensen kiemelt szerepet kapott a meghatározó mértékben külső kockázatok negatív hatásainak mérséklésében.

A Hivatal integrált kockázatkezeléssel foglalkozó munkatársai, - ideértve a kockázatfelelősöket, a folyamatgazdákat, a közép és magasabb szintű vezetőket, a kockázatmenedzsért és a bizottság vezetőjét – valamennyien érdemi, hatékony és eredményes munkát végeztek a különböző szintű kockázatok kezelésében. Az integritásmenedzsment, ezen belül a Kockázatkezelési Bizottság

stratégiaiilag és taktikailag jól előkészített és lebonyolított munkája hozzájárult a Hivatal működőképességének megtartásához.

A kockázati válaszreakcióként kialakított kontrollok főként preventív és korrekciós jellegűek voltak.

A feltárt potenciális és a már bekövetkezett kockázatokat a Hivatal feladatainak végrehajtása aspektusából osztályoztuk hatás szerint. Az egyes kockázatok jellemzően több irodánál is detektálhatók, ezért hatásuk az egész Hivatal tevékenységére kiterjed. Természetszerűleg értékeltük azokat a kockázatokat is, amelyeket csak egy-egy iroda rögzített analitikus nyilvántartásában.

Magas besorolású kockázatok a következők:

1. Jogszabályi környezet változása.
2. Energia árak emelkedése.
3. Pénzügyi források relatív hiánya.
4. Forint árfolyam hektikus változásai.
5. Év végéig magas infláció.
6. Informatikai támogatottság.
7. A tankerületek által vagyonkezelésbe vett közoktatási intézmények állagromlása miatt.
8. Egyes részben vagy egészben önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok jogi, illetve használati helyzetének rendezetlenné válása.
9. Tervezett beruházások, közszolgáltatási feladatok volumenének csökkenése. Az építőanyag árak és a vágató infláció miatt a piaci környezetnek való kitettségünk emelkedése.
10. Önkormányzati ASP adó szakrendszer és az ügyiratkezelő rendszer adatátviteli hibái.
11. Hivatali szintű munkaerőmozgás (fluktuáció és munkaerőváltás).
12. Jogi eljárások kimenetelének bizonytalansága.
13. Hivatalon belüli információáramlás hézagossága.

A magas kockázatú elsődlegesen külső környezeti hatások volumene jelentősen emelkedett az előző évekhez viszonyítva. A piaci környezet a hosszú évek óta nem tapasztalt mértékű infláció, a forint gyengülés és az ezek következményeként fellépő általános áremelkedés begyűrűzik az Önkormányzat kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatai ellátásába.

Összességében a kockázati kitettségünk nem változott az előző évhez viszonyítva, továbbra is magas. A számunkra többségében kedvezőtlen jogszabályváltozások, az energia árak kiszámíthatatlan mértékű emelkedése, a piaci szereplők hektikus magatartás változásával párosulva a rövid távú kockázatkezelést, a válaszlépések bevetését időről időre megnehezítették.

A kockázatkezeléssel különböző szinten foglalkozó munkatársak teljesítették a számukra megszabott kötelezettségeiket 2023-ban. Az Integrált Kockázatkezelési Szabályzat mellékletét képező „kockázatok és kontrollok” egyedi nyilvántartást negyedévente valamennyi szervezeti egységnek megküldte a kockázatmenedzsernek.

A hivatali szintű kockázati leltárt összeállították a beszámolási időszakban.

Egyes külső kockázatok negatív hatásait a feladatellátási kényszer miatt a Hivatalnak el kellett viselnie. Alternatív megoldások kidolgozásával, kreatív javaslatok megfogalmazásával az integritás-

menedzsment sikeres lépéseket tett ezen kockázatokból származó anyagi és működési problémák kiegyensúlyozására.

A Polgármesteri Hivatalban olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer működik, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed. A rendszer egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével törekszik a Hivatal és az Önkormányzat kockázatainak minél szélesebb körű azonosítására. A rendszer biztosítja a kritériumok szerinti értékelést, valamint a válaszingedések nyomon követésének lehetőségét.

2023-ban korrupciós kockázatok nem tartunk fel. Ez azt jelenti, hogy nem jelent meg olyan integritási kockázat, amely korrupciós cselekmény bekövetkezésének lehetőségét eredményezheti.

Kockázatok meghatározása és felmérése

A kockázatszemelés célja a kockázatok megállapítása és jelentőségük szerinti sorba állítása annak alapján, hogy mekkora az egyes kockázatok bekövetkezési valószínűsége, és azok milyen hatással lehetnek a költségvetési szervre, ha valóban felmerülnek. A kockázatok konkrét beazonosítása és meghatározása évek óta már a módosított Bkr.-ben szereplő integrált kockázatkezelési rendszer keretében történik.

A 2023. évi Éves Ellenőrzési Tervbe a magas kockázatú főfolyamatokat építettük be. A kockázatelemzést kiegészítettük az ellenőrzési tapasztalatok által súlyos veszélyeztetettséget valószínűsíthető tényekkel, jelenségekkel.

A kockázati rangsort a Belső Ellenőrzési Iroda állapította meg, amelyről tájékoztatta a Kockázatkezelési Bizottságot, illetőleg a minősítéseket felhasználta a 2023. évi Éves Ellenőrzési Terv összeállításánál.

A kockázatok elemzése és értékelése

A 2023. évre szóló Éves Ellenőrzési Tervet megalapozó kockázatelemzést a Bkr. 7.§-ban részletezett integrált kockázatkezelés szabályai szerint végeztük el. A konkrét módszertant a Polgármesteri Hivatal jóváhagyott Integrált Kockázatkezelési Szabályzata tartalmazza.

A Bkr. 31.§ (3) bekezdése előírja, hogy az elvégzett kockázatelemzés során a magas kockázatúnak minősített területekre kiemelt figyelmet kell fordítani az éves ellenőrzési terv készítése során és ezeket a lehető legrövidebb időn belül ellenőrizni kell.

A kockázatelemzés során a ténylegesen beazonosított kockázati tényezők közül vizsgáltuk az integritási, a működési, a pénzügyi, a biztonsági és a szabályozási kockázatok. Kockázatelemzési tevékenységünket olyan kiterjedtségűnek és mélységűnek ítéltük meg, amely szakszerűen és életszerűen hozzájárult az Önkormányzat 2023. évre szóló éves Ellenőrzési Tervében szereplő feladatok kiválasztásához.

A kockázatok integrált kezelése

A hivatali szintű kockázatkezelést a Kockázatkezelési Bizottság vezetője (aljegyző) koordinálja, és évente egyszer összefoglaló jelentést (Integritási Jelentés) készít a jegyző számára. A kockázatfelelősök negyedévente elkészítik a kockázati leltár alapját képező felméréseket.

A kockázati leltár adatait összehasonlították a negyedévente leadott „*kockázatok és kontrollok*” nyilvántartás adattartalmával. Megállapítottuk, hogy a szakmai szabályoknak megfelelően az éves leltár az egyedi nyilvántartás információit használta fel a szintetizálás módszerével.

A detektált kockázatok mindegyike már ténylegesen bekövetkezett kockázat, melyek hatásai kisebb nagyobb mértékben már negatív hatást gyakoroltak a Hivatal és az Önkormányzat működésére.

Az beszámolási időszakban a szervezeti egység és a hivatali szintű integrált kockázatkezelés jelentős erőfeszítéseket tett a kockázatok kezelése során a rövid, közép és néhány esetben a hosszú távú válaszreakciók kidolgozása céljából.

A kockázatkezelési feladatok megvalósításának mélyebb elemzése után álláspontunk szerint a Hivatal különböző felelős szervezeti egységei az intézkedéseket magas szakmai színvonalon, és felelősségteljesen hajtották végre. A feladatok megvalósítása a rendkívüli körülmények miatt a szokásosnál is nagyobb szellemi és fizikai ráfordításokat igényelt.

A kockázatkezelés teljes folyamatának felülvizsgálata

Az Integritási Jelentés tartalmaz egy szöveges értékelést az integritás helyzetéről, magában foglalja az integrált kockázatkezelési intézkedési tervben meghatározott feladatok végrehajtásának minősítését és tartalmazza az integritás menedzsmentértékelő lapokat.

Összességében megállapítottuk, hogy az integrált kockázatkezelési rendszer biztosítja a kritériumok szerinti értékelést, valamint a válaszintézkedések nyomon követésének lehetőségét.

Súlyos szervezeti integritást sértő események

A folyamatokba épített vezetői ellenőrzés és a függetlenített belső ellenőrzés súlyos szervezeti integritást sértő eseményt nem tárt fel. Ez azt jelenti, hogy nem jelent meg olyan integritási kockázat, amely korrupciós cselekmény bekövetkezésének lehetőségét eredményezheti.

Az *integritásmenedzsment értékelő lapok* – melyek az Integritási Jelentésben találhatók összesített eredményei és egész éves belső ellenőrzési tevékenységünk tapasztalatai alapján azt a következtetést vontuk le, hogy a Budaörsi Polgármesteri Hivatal szervezeti integritásának szintje stabil. Párhuzamosan érvényesültek a „lágy” és „kemény” kontrollok, amelyek együttes megvalósulása már szabályozottsági szinten megakadályozta a korrupciós cselekmények bekövetkezésének lehetőségét.

c) Kontrolltevékenységek:

Kontrollstratégiák és módszerek

A Jegyző a Polgármesteri Hivatal kontrolltevékenységeit a Bkr. 8.§ (1) bekezdése szerint alakította ki, s ezek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet átláthatóságát. A kontrolltevékenységek részeként minden főfolyamatra vonatkozóan biztosította a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok csökkentésére irányuló kontrollok kiépítését és alkalmazását.

A Hivatal munkatársai elkészítették a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések és a támogatásokkal való elszámolások dokumentumait. A bizonylati rendszer következetes működtetésével biztosították a döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyásának, illetve ellenjegyzésének, valamint a gazdasági események elszámolásának bizonylati és számviteli feltételrendszerét.

A Hivatal belső szabályzataiban fókuszba állították az engedélyezési, jóváhagyási és kontrolleljárások; a beszámolási eljárások illetőleg a dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférés rendező elveinek kialakítását.

A beszámolási időszakban a különböző típusú kontrollok folyamatalapúak voltak a Hivatalban. A Hivatal kontrolltevékenységébe beépített különböző típusú kontrollok (IT függő, manuális vagy automatikus) jelenlegi formájukban megfelelnek ezeknek az elvárásoknak.

A Hivatalban alkalmazták a „négy szem” elvét, valamint a számvitelben szokásos hármasság elvét a 2023-as gazdasági évben is. Ezekkel a gyakorlati módszerekkel biztosították, hogy hibásan elvégzett munkaművelet lehetőség szerint a következő fázisba ne gyűrűzzön be, illetőleg fokozták a transzparenciát.

Feladatkörök szétválasztása, műveletek szabályozása

A Polgármesteri Hivatal a 2023-ban módosított Gazdálkodási Szabályzatában rögzítette az Ávr.13.§ (2) bekezdésében meghatározott a kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos kontrolltevékenységeire vonatkozó eljárási rendet. Az Áht.-ban meghatározott és az Ávr.-ben módszertanilag rögzített kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítésigazolás, érvényesítés és utalványozás műveleti sorrendjét és a teljesítés szabályait feladatkörökre és személyekre lebontva egyértelműen tartalmazza a szabályzat.

Az egyes részműveletek végrehajtására történő kijelölések, felhatalmazások konkrét formátumát a szabályzat mellékleteiben szereplő minták tartalmazzák.

A Hivatal vezetőinek és a szakirodák álláspontjának harmonizálása után befejezték a részműveletek elektronizálását, melyeknek a már megvalósított lépéseit ellenőrizték. Az ellenőrzés során kiemelt szempontnak tekintették, hogy az egyes folyamatok elektronikussá alakítása mennyiben felelt meg a vonatkozó jogszabályok előírásainak.

A kötelezettségvállalások előkészítési szakaszában és engedélyezésében történt lényeges változás a korábbi szabályozási időszakhoz viszonyítva. A Pénzügyi Iroda koordinálásával befejezték a megrendelések engedélyezése elektronizálási folyamatainak kialakítását. A tevékenység eredményeként elérték, hogy a Szabályzat által biztosított kereteken belül a megrendelések engedélyezése az EcoSIGNO modulon keresztül történik. A megrendelések összeállítása során sablonokat kell használni, melynek kitöltéséhez írásban kiadták a legfontosabb információkat tartalmazó tájékoztatót.

Tapasztalataink szerint az elektronikus folyamatok valamennyi műveletében helyesen interpretálták a jogszabályi előírásokat, illetőleg a Hivatal vonatkozó szabályzatainak témakörre vonatkozó előírásait.

Megállapítottuk, hogy az elektronikus megrendelés indításának folyamatrendszere logikusan egymásra épül, a részfolyamatok műveletei áttekinthetőek. A folyamat egy zárt rendszert képez, a kockázati besorolása alacsony.

Feladatvégzés folytonossága

A Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeiben a működési és gazdálkodási folyamatok kialakításában fontos szerepet játszik azok egymásra építettsége. A Hivatal fő és alfolyamatait a Bkr. 6.§ (2a) bekezdése szerint alakították ki.

Rendszereztek a folyamatokat és kijelölték a folyamatok működésében résztvevő szervezeti egységeket, valamint a folyamatért általánosságban felelősséget viselő munkatársakat. A folyamatokat oly módon építették egymásra, hogy azok megfelelő kontroll és ütközőpontok beépítésével zökkenőmentesen működhessenek.

d) Információs és kommunikációs rendszer:

Információ és kommunikáció.

A Hivatal információs és kommunikációs rendszerét úgy alakította ki a vezetés, hogy az alkalmas legyen objektív módon tájékoztatást nyújtani a szervezeten belüli feladatok ellátásához, az irányító szervnek, és a Hivatal partnereinek, ügyfeleinek. Biztosították annak a követelménynek az érvényesülését is, hogy a kívülről érkező információk, a megfelelő kommunikációs csatornákon át, eljussanak azokhoz a szervezeti egységekhez, amelyek az információkat hasznosítani tudják.

A Polgármesteri Hivatal Ávr.-ben, Szt.-ben és Bkr.-ben előírt kötelező szabályzatai olyan formában tartalmazzák az adott tárgykörbe tartozó rendelkezéseket, hogy azok közvetlen formában is megismerhetők a Hivatal dolgozói számára. Valamennyi hatályban lévő jegyzői, polgármesteri vagy közös szabályzat elérhető egy közös könyvtárban.

Az egyes szabályzatokban megfogalmazott beszámolási vagy jelentéstételi kötelezettségek részei a Hivatal vertikális és horizontális belső információ rendszerének.

A Hivatal szabályzatai alkalmasak arra, hogy biztosítsák a hiteles információk hivatalos formában történő áramoltatását a szervezeten belül.

A Hivatalban kialakított információs rendszer képes mindazon információk, illetve az információk alapján összeállított jelentések rendelkezésre bocsátására, amelyek elengedhetetlenek az egyes vezetői döntések meghozatalához, illetőleg azok megfelelő alátámasztásához.

Nyilatkozat (Bkr. 1. számú melléklete szerint)

A Bkr. 11.§ (1) bekezdése szerint a költségvetési szerv vezetője köteles nyilatkozatban értékelni a költségvetési szerv belső kontrollrendszerének minőségét. A Belső Ellenőrzési Iroda – ideértve a Polgármesteri Hivatal Nyilatkozatát is - évek óta értékeli a vezetői nyilatkozatok információ tartalmát abból a szempontból, hogy mennyiben alkalmasak a belső kontrollrendszerre vonatkozó funkciók érvényesítésére és milyen mértékben jelennek meg a nyilatkozatban az új jogszabályi előírások

Az integritással összefüggő belső ellenőrzéssel szemben támasztott követelmény, hogy értékelnünk kell a vezetők szervezeti kultúra kialakításáról szóló kötelezettségének teljesítését, kiemelve a szervezeti célok és értékek iránti elkötelezettség biztosítását szolgáló eszközök vizsgálatát.

Az Budaörs Város Jegyzőjének Nyilatkozata szabályszerűségi és szakmai szempontok szerint is megfelelt az elvárásoknak. Részletesen értékelt a belső kontrollrendszer öt elemét, azok összefüggéseit, és kitért az integritási elvek érvényesítésére is.

Szervezeti integritást sértő események jelentése

A Polgármesteri Hivatalban évek óta hatályos a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje. Az eljárásrend tartalmazza a szervezeti integritást sértő események észlelésének különböző eseteit.

Meghatározták az észlelés utáni teendők sorrendjét. A Bkr. előírásai szerint a jegyzőt mindenképpen értesíteni kell a feltárt hiányosságról, vagy az etikai normák megsértéséről. A Hivatal Belső Kontroll Kézikönyve alapján a jegyzővel egyidejűleg a belső ellenőrzési iroda vezetőjét is tájékoztatni kell.

Ezek tartalmát, illetőleg a már megtett, vagy a jövőben végrehajtandó intézkedések lényegét jelentés formájában kell összegezni. Az eljárásrend magában foglalja a jelentés formáját, tartalmát és a szolgálati út meghatározását, valamint a jelentéstételi kötelezettség határidejének meghatározását.

e) Nyomon követési rendszer (monitoring)

A szervezeti célok megvalósításának monitoringja

A Polgármesteri Hivatal nyomonkövetési rendszere szerves egységben működik a kontrollkörnyezet egyes elemeivel, és a kontrolltevékenységekkel.

A monitoring ezen formájával a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kísérik figyelemmel az illetékes vezetők, melynek során a lényeges eseményekről, folyamatokról döntést támogató információkhoz juthatnak a Hivatal felsőbb vezetői.

A szervezeti célok megvalósításának monitoringját és a belső ellenőrzést párhuzamosan működteteti a Hivatal vezetése. Teljesült az a követelmény, hogy a Polgármesteri Hivatal szervezeti céljainak megvalósításához szükséges főfolyamatok nyomon követése rendszeressé váljon. A folyamatos nyomonkövetés áttekinthetővé tette a szervezet működését és gazdálkodását.

A Hivatalban kiépített monitoring egy dinamikus, összetett folyamat, amely a szervezet fő céljait a külső és belső adottságokkal összhangban folyamatosan figyelemmel kíséri és értékeli.

A szervezeti célok monitoringja megnevezéséből adódóan a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kíséri figyelemmel, melynek során a releváns eseményekről-folyamatokról döntéstámogató információkhoz juthatnak az Hivatal vezetői.

A belső kontrollok értékelése

A Polgármesteri Hivatal belső ellenőrzésének egyik fő feladata, hogy ellenőrzései során vizsgálja és értékelje a szervezet tevékenységei és folyamatai alapján a belső kontrollrendszer kialakítását és működtetését.

Biztosítani kell a gyakorlatban annak különválasztását, hogy a belső ellenőrzés egyrészt a belső kontrollrendszer egyik végrehajtási eleme, másrészt pedig a Bkr. szerint annak ellenőrzésére szolgáló eszközrendszer.

Az elméleti probléma feloldása úgy történhet meg, hogy a belső ellenőrzés élve a jogszabályban biztosított szervezeti és funkcionális függetlenségével tárgyilagosan végrehajtja a belső kontrollrendszerrel kapcsolatos feladatait, és operatív módon nem vesz részt a belső kontrollrendszer többi elemének működtetésében.

A szervezeti és funkcionális függetlenség kritériumainak komplex megvalósulásával a Belső Ellenőrzési Iroda végrehajtotta a belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos Bkr.-ben előírt ellenőrzési feladatait.

Belső ellenőrzés

A monitoring tevékenység végrehajtásában kiemelkedő szerepet játszik a belső ellenőrzés működése. Az elfogadott Éves Ellenőrzési Terv valamennyi feladatának teljesítése során szem előtt tartottuk a szervezeti célok megvalósulását oly módon, hogy az egyes részfolyamatok értékelésénél kitértünk a főfolyamatokra gyakorolt közvetett hatásuk minőségére.

Álláspontunk szerint 2023. évben a belső ellenőrzés által feltárt hiányosságok, a levont következtetések, és a megtett javaslatok kellő információt nyújtottak a vezetés részére a belső kontrollrendszer reális értékeléséhez.

A belső ellenőrként a Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok 1220. sz. normája szerint elvárható, hogy értékeljék a szervezeti szintű célkitűzések végrehajtását, valamint a célokhoz a szervezet küldetésével való összhangját.

A Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok 1400. sz. normája szerint a belső ellenőrzésnek segítenie kell a Hivatalt a hatékony kontrollok fenntartásában.

A normában leírtak betartása érdekében a belső ellenőrzés 2023-ban is értékelte a szervezet kockázatokat kezelő kontrolljainak megfelelőségét, eredményességét, gazdaságosságát és hatékonyságát. A feladat ellátása során a belső ellenőrzés különös gondot fordított a pénzügyi és működési adatok megbízhatóságára és zártására a vagyonsvédelemre, valamint a belső eljárásrendek betartására.

A belső ellenőrzés bizonyosságot adó tevékenysége elméletileg és gyakorlatilag egy folyamatos kontroll és monitoring tevékenység. A Bkr. 21.§ (2) bekezdésében rögzített előírások szerint - a Képviselő-testület által jóváhagyott Ellenőrzési Terv konkrét vizsgálatai keretében - a Belső Ellenőrzési Iroda elemezte, vizsgálta és értékelte a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését. A rendszervizsgálatok keretében pedig a kontrollrendszerek egyes alrendszereit komplexitásában tekintette át, s adott javaslatokat a szabályozottság és a lebonyolítás fejlesztéséhez.

2.2. Az irányított szervek belső kontrollrendszerének értékelése.

Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó, gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervekben eleget tettek a Bkr. 6.§ (4) bekezdésében előírt követelményeknek. A hatályba helyezett integrált kockázatkezelési szabályzatok és a szabálytalanság kezelési eljárásrendeket felváltó „szervezeti integritást sértő események kezelésére” vonatkozó belső szabályzatok tartalmilag megfeleltek a jogszabályi előírásoknak. Tanácsadási tevékenység keretében nyújtottunk segítséget elsődlegesen fogalomértelmezési kérdésekben és a kockázatkezelési technikák végrehajtási gyakorlatában, hasonlóan az előző évhez.

Kontrollkörnyezet

A beszámolási időszakban az egyes ellenőrzött intézmények kontrollkörnyezetei vizsgálatának középpontjában – az elmúlt évekhez hasonlóan - az integritásirányítással kapcsolatos elemek beépítettségi szintjének felülvizsgálata állt. A kiválasztott intézményekben értékeltük a szervezeti kultúrát, amelynek támogatnia kell az egyéni és szervezeti integritást, valamint belső szabályzat keretében megalkotott szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét.

Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó költségvetési szervek belső szabályzatai tartalmának színvonala javult az előző évben megállapított szakmai szinthez viszonyítva. Az eljárásrendek meghatározó része alkalmas a szabályozással szemben támasztott követelmények teljesítésére és a szabályozás funkcióinak megvalósítására.

A gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervezetben a működéshez kapcsolódó hatás és feladatkörök hézagmentesen szabályozottak. A kötelezettségvállalásokhoz tartozó gazdálkodási műveletekhez rendelt hatásköröket és azok átruházását az Ávr. vonatkozó szakaszainak tartalma alapján határozták meg.

A költségvetési szervek vezetői rendszereztek a szervezetük folyamatait, kijelölték a folyamatok működésében résztvevő szervezeti egységeket, valamint a folyamatért általános felelősséget viselő vezető beosztású személyt.

Integrált kockázatkezelés – elemzés értékelése

A Bkr. 7.§ (1) bekezdésének felhatalmazása alapján az irányított költségvetési szervek kialakították integrált kockázatkezelési rendszerüket az elmúlt években. 2023-ban részletesen a budaörsi székhelyű óvodák integrált kockázatkezelésének gyakorlatát vizsgáltuk felül.

Megállapítottuk, hogy – a korábbi belső ellenőrzés javaslatai hatására – valamennyi intézmény integrált kockázatkezelési rendszerének működtetése életszerűbb és gyakorlatorientáltabb lett. A tevékenység rögzítésére szolgáló a Belső Ellenőrzési Iroda által javasolt dokumentumokat rendszeresítették, a közöttük lévő tartalmi összefüggéseket megteremtették.

Minden évben készítenek kockázati leltárt, amely a kockázatok és kontrollok analitikus nyilvántartására épül. A kockázati leltár alapján összeállították az éves integrált kockázatkezelési intézkedési terveket, s az amelyekben meghatározott feladatokat folyamatosan nyomon követik. Az intézményvezetők és a tevékenységre kijelölt munkatársak detektálják az általuk legfontosabbnak minősített külső és belső kockázatokat. A beszámolási időszakban megkísérelték az intézmények működését meghatározó mértékben befolyásoló kockázatok negatív hatásait mérsékelni, melyek a fenntartó segítségével általában sikeresnek bizonyultak. Valamennyi óvoda működőképes maradt, és megtartotta likviditását.

A belső ellenőrzés hatókörébe tartozó további intézmények integrált kockázatkezelését a mérsékelt színvonal emelkedés jellemezte, a konkrét gyakorlati megoldások, válaszlépések kidolgozásában azonban még nem teljesen önállóak, tanácsadói tevékenységet igénybe vesznek.

Kontrolltevékenységek értékelése

Az irányított költségvetési szervek a 2023-ban módosított Gazdálkodási Szabályzatukban rögzítették és korszerűsítették az Ávr.13.§ (2) bekezdésében meghatározott a kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos kontrolltevékenységeire vonatkozó eljárási rendet. Az Áht.-ban meghatározott és az Ávr.-ben módszertanilag rögzített kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítésigazolás, érvényesítés és utalványozás műveleti sorrendjét és a teljesítés szabályait feladatkörökre és személyekre lebontva egyértelműen tartalmazzák a szabályzatok.

Az egyes részműveletek végrehajtására történő kijelölések, felhatalmazások konkrét formátumát a szabályzatok mellékleteiben szereplő minták tartalmazzák.

Megállapítottuk, hogy az intézmények vezetői a Bkr. 8.§ (1) bekezdése szerint oly módon alakították ki a szervezeten belüli kontrolltevékenységeket, hogy azok biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez és erősítik a szervezet integritását.

A gyakorlatban a kontrolltevékenységek azok a kontrollkörnyezetet kiegészítő eljárások (eszközök, eljárások, mechanizmusok = kontrollok), amelyeket az intézmények vezetése annak érdekében hozott létre, hogy elősegítse a szervezet célkitűzéseinek elérését, ezen belül a működés eredményességét és hatékonyságát, a pénzügyi jelentések megbízhatóságát, valamint az alkalmazandó törvényeknek és előírásoknak való megfelelést.

Az irányított szervezeteknél különböző típusú kontrollok folyamatalapúak, kiépítésüknél figyelembe vették a szervezeti sajátosságokat. A módszerek közül alkalmazták a „négy szem” elvét.

A Pénzügyi iroda koordinálásával részlegesen elektronizálták a kötelezettségvállalások egy részének előkészítési szakaszát. Megállapítottuk, hogy az elektronikus megrendelés indításának folyamatrendszere logikusan egymásra épül, a részfolyamatok műveletei áttekinthetőek. A folyamat egy zárt rendszert képez, a kockázati besorolása alacsony.

Információs és kommunikációs rendszer értékelése

Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó költségvetési szervek hatályba helyezték a jogszabályokban előírt kötelező szabályzataikat. Összeállították a helyénvalósági kritériumoknak is eleget tevő dokumentumokat. Ezek közül kiemeljük a panaszkezelési eljárások és az ajándékok elfogadásával kapcsolatos szabályzatok elkészítését és hatályba helyezését.

Általános tapasztalat, hogy horizontális és vertikális információrendszer az intézményeken belül elfogadhatóan működik, a Hivatal felé történő információáramlásban azonban vannak még tartalékok.

A Bkr. 11.§ (1) bekezdése szerint a költségvetési szerv vezetője köteles nyilatkozatban értékelni a költségvetési szerv belső kontrollrendszerének minőségét.

A költségvetési szervek vezetői eleget tettek ezen kötelezettségüknek.

A vizsgált intézmények Nyilatkozata - tanácsadási tevékenységünk eredményeképpen – a beszámolási időszakra vonatkozóan megfelelt a jogszabályi és szakmai követelményeknek.

Az ellenőrzött költségvetési szervezetekben hatályba helyezték a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét. Az eljárásrendek tartalmazzák a szervezeti integritást sértő események észlelésének különböző eseteit.

Intézményi sajátosságoktól függően meghatározták az észlelés utáni teendők sorrendjét. A Bkr. előírásai szerint az intézmény első számú vezetőjét mindenképpen értesíteni kell a feltárt hiányosságról, vagy az etikai normák megsértéséről. Az ezek tartalmát, illetőleg a már megtett, vagy a jövőben végrehajtandó intézkedések lényegét jelentés formájában kell összegezni. Az

eljárásrendek magukban foglalják a jelentés formáját, tartalmát és a szolgálati út meghatározását, valamint a jelentéstételi kötelezettség határidejének meghatározását.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

Az ellenőrzött költségvetési szervezetekben a szervezeti célok monitoringját a Hivatal belső ellenőreinek tanácsadói tevékenysége segítségével kialakított különböző kontrolltevékenységek formájában valósították meg.

A monitoring tevékenység végrehajtásában kiemelkedő szerepet játszik a belső ellenőrzés működése az Önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szerveknél is.

Megállapítottuk, hogy 2023. évben az intézményekben a belső ellenőrzés által feltárt hiányosságok, a levont következtetések, és a megtett javaslatok kellő információt nyújtottak az intézmények vezetése valamint az irányító szerv részére a belső kontrollrendszer reális értékeléséhez.

A Belső Ellenőrzési Iroda véleményezte az Önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervek kockázatkezelési módszereinek alkalmazását, és menedzseli a kockázatelemzést.

Összességében tehát a belső ellenőrzés a szabályszerűség és a szabályozottság garanciáit biztosító függetlenített szervezeti egység formájában, a tanácsadói feladatok ellátásával pedig a rendszert támogató szakértő szerepkörben jelent meg az Önkormányzat, a Hivatal és az irányított szervezetek belső kontrollrendszerében. Az Iroda a kontrolltevékenységek tényleges szereplőjeként és egyidejűleg a többi alrendszer fejlesztő tanácsadóként oldotta meg a Bkr.-ben meghatározott kettős funkciót.

III. INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA (Bkr. 48.§ c) pont)

Az Intézkedési Tervek megvalósításának hatékonysága az ellenőrzési tevékenység eredményességének egyik indikátora.

A Bkr. 46.§ (1) bekezdése alapján az ellenőrzött szervezet vagy szervezeti egység vezetője az Intézkedési Tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról az Intézkedési Tervben meghatározott legutolsó határidő lejártát követő 8 napon belül köteles beszámolni a Jegyző részére, és ezen beszámolót egyúttal tájékoztatás céljából megküldeni a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője részére is. A beszámoló tartalmazza az intézkedések rövid leírását, a végrehajtás folyamatát, a feladatok lebonyolításának tényleges határidejét és a felelősök nevét. A beszámolóknak leírtak valóságtartalmáról szűrőpróbaszerű dokumentumvizsgálatok keretében, illetőleg a következő tervezett ellenőrzés alkalmával kapcsolódó vizsgálat keretében győződünk meg.

A beszámolási időszakban véglegesített ellenőrzési jelentések javaslatai alapján az ellenőrzött szervezetek összességében 23 intézkedést rendeltek el. Ebből tárgyévben végrehajtásra került 16 feladat. A további 7 intézkedés végrehajtásának eredeti határideje 2024. évre húzódik át. Határidő

módosítást az intézkedési tervek végrehajtására vonatkozóan az ellenőrzött szervezetek vagy szervezeti egységek nem kértek.

A következő táblázat tartalmazza az intézkedési tervek végrehajtásának részleteit ellenőrzött szervezetek szerinti bontásban.

Intézkedések megvalósítása			PM 4. számú melléklet	
Költségvetési szerv neve: Budaörsi Polgármesteri Hivatal	Előző év(ek)ről áthúzódó intézkedések ²	Tárgyévi intézkedések ³	Ebből végrehajtott ⁴	Megvalósítási arány
	db ⁵			%
Budaörsi Polgármesteri Hivatal (I-II)	0	23	16	69,57
I. Budaörsi Polgármesteri Hivatal saját szervezet	0	4	1	25,00
II. Hozzárendelt szerveknél	0	19	15	79,00
1. Bleyer Jakab Helytört. Gyűjtemény	0	3	3	100,00
2. Gróf Bercsényi Zs Városi Könyvtár	0	3	3	100,00
3. Jókai Mór Művelődési Ház	0	4	3	75,00
4. Budaörsi Székhelyű Óvodák	0	4	2	50,00
5. Farkasréti Pagony Óvoda (Sor Kív)	0	3	3	100,00
6. BTG	0	2	1	50,00

A 2023. évi befejezett ellenőrzések közül két vizsgálat tapasztalatai alapján nem tartottuk indokoltnak Intézkedési-terv készítési kötelezettség előírását.

Az ellenőrzési jelentéseinkben megfogalmazott, az ellenőrzött szervezetek gazdálkodásának szabályozottságára és lebonyolítására jelentős hatást gyakorló, vagy a csekély és nem csekély jelentőségű hiányosságok megelőzésére irányuló javaslataink tekintetében az érintettek általában fogadókészeknek bizonyultak.

Az ellenőrzési jelentés javaslataira készített Intézkedési Terveket a lezárt ellenőrzési jelentés kézhez vételétől számított 8 napon belül általában elkészítették a költségvetési szervek vezetői. Néhány ellenőrzött szerv esetében szóbeli figyelemfelhívást kellett foganatosítanunk a határidő betartására. A jogszabályi előírásnak megfelelően a dokumentumokat megküldték a jegyző és belső ellenőrzés vezetője részére.

Összességében a Budaörs Város Önkormányzat 2023. évi Éves Belső Ellenőrzési Tervében szereplő feladatokat a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Irodája a nemzetközi és a hazai normák, a Bkr. rendelkezései, valamint a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyve szerint végrehajtotta. Tevékenysége során megvalósította a belső ellenőrzés tevékenység Bkr. 21.§ (1) bekezdésében meghatározott feladatait.

A hivatkozott jogszabályi szakasz rendelkezései szerint a belső ellenőrzés bizonyosságot adó tevékenysége körében köteles:

- a.) Elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszer kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét;
- b.) Elemezni, vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások megfelelőségét, beszámolók valóságát;
- c.) A vizsgált folyamatokkal kapcsolatban megállapításokat, következtéseket és javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése kiküszöbölése vagy csökkentése, a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében, valamint az ellenőrzött szerv működése eredményességének növelése és a belső kontrollrendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében;
- d.) Nyilvántartani és nyomon követni a belső ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket.

A Belső Ellenőrzési Iroda a fentiekben részletezett tevékenységeket végrehajtotta és komplexitásra törekvő vizsgálataival megvalósította a belső ellenőrzés elvárható funkcióit.

A Bkr. 39.§ előírásai szerint megállapításainkat, következtetéseinket és javaslatainkat ellenőrzési jelentésekben rögzítettük. Az ellenőrzési jelentések tartalma megfelel a Bkr. 39.§ (3) bekezdésében részletezett tartalmi követelményeknek. Lényeges tény, hogy az ellenőrzési jelentésekben foglaltakat elegendő és megbízható bizonyítékokkal támasztottuk alá.

Az ellenőrzési jelentések tartalmazzak *vezetői összefoglalót*, amelyekben az ellenőrzés eredményét a pozitív és negatív megállapításokat is tartalmazó összefoglaló értékelés formájában jelenítette meg a vizsgálatvezető.

Budaörs, 2024. február 15.

Összeállította:

Tóth Attila
Belső Ellenőrzési Irodavezető

Jóváhagyta:

dr Bocsi István
Jegyző